

Versią Lietuvą tai-
kytis su LenkaisImigracijos klausimas vėl
keliamasTročkis siunčiamas į Kaukazą
"gydytis"Tautų Sąjunga versianti Judėjimas priversti kon-
Lietuvą gyventi sanda-
roj su Lenkija gresą panaikinti imi-
gracijos kvotas

Priešingam atvejui pagrūmo-
sianti vėl atimti Klaipėdą iš
Lietuvos

Chicagos lenkų nacionalistų
laikraštis Dziennik Zwiazko-
wy vakarykščiame savo leidiny
išspausdino šitokią (nežinia iš
kurių šaltinių semta) žinią:

ROMA, gruodžio 9. — Vie-
tos politiniuose rateliuose kal-
bama, kad Tautų Sąjunga pir-
mą kartą pasirodysianti kaip
disciplinarinis organas. Tai
busias pirmas tos rūšies Sąjun-
gos eksperimentas, ir pavarto-
tas Lietuvai.

Priešais yra Francijos vald-
žios nota, pasiūstą Tautų Są-
jungos Tarybai. Savo notoj
Francija reikalauja, kad būtų
taikomas Lietuvai generalis
sutarčios 18 straipsnis, o taip-
jau, kad Sąjungos valstybės
atkreiptų dėmesio į tai, kad
Lietuva sistematiškai nepildė
savo prievolių, kurias ji yra
pasirašiusi.

Pakto 18 straipsniu numato-
ma ekonominis boikotas val-
stybei, kuri nepildė savo prie-
volių, o kai del Lietuvos, kuri
padarė sutartį su Tautų Sąjun-
ga del Klaipėdos, Sąjunga ga-
li pagrūmoti Lietuvai at-
ėmimu Klaipėdos, nes ji
tą uostą su visa apielin-
ke gavo tik įtą sąlyga, kad
Kauno valdžia pasistengs at-
steigti normalius santykius su
Lenkija.

Tuo tarpu, kaip tatau dauge-
lis įrodymų patvirtina, Kauno
valdžia darė visa, idant nepri-
eity prie draugingo sugyveni-
mo su Lenkija. Pagaliau Kau-
no valdžia dagi atmetė Amba-
sadorių Tarybos pasiūlymą už-
megsti normalius santykius su
Lenkija. Toks tai yra Lietuvos
sąvokos laužymas duotu
savo pradžėjimui ir sutarčių,
o Sąjungos uždavinys yra to-
kius priešgins bausti. Tatau
Sąjunga pasiūsianti Lietuvai
paskutinę notą su aukščiaui
minėtai išspėjimais, o jei ir ta
nota nepadės, tada Tautų Są-
junga darys disciplinarinių
žingsnių.

Nevidonai tie lietuviai

Tasai pats Dziennik Zwiaz-
kowy paduoda kitą žinią iš
Varšuvos, datuotą gruodžio 9,
kurioj sakoma:

"Gauta iš Vilniaus telegra-
ma praneša, kad Lietuvos val-
džia, norėdama susilpninti
lenkų galvą, tiršta mase gy-
venančių Lenkijos-Lietuvos pa-
sieny, ruošiasi dalinti ten žu-
smes Lietuvos kareiviams, ku-
rie pasižymėjo kovoje su len-
kais. Tuo budu Lietuvos val-
džia trokšta sutrupinti pasie-
nio lenkų gyventojų atsparu-
mą."

Francija juokias iš ko-
munistų revoliucijos

Premjeras Herriot parlamente
atsako i komunistų interpeli-
cijas del trimmo agitatorių

PARYŽIUS, gruodžio 10. —
"Gresianti komunistų revoliuci-
ja Francijoje" buvo vakar parla-
mente paskandinta juokuose, kai
premjeras Herriot ėmė rimtai ir
sąmoningais pasipėjimais atsaki-
nėti i komunistų interpeliacijas
del trimmo iš Francijos sveti-
mų kraštų komunistinių elemen-
tų.

Savo kalba premjeras laimėjo
parlamento užsitikėjimą 319 bal-
su prieš 29.

Interpelaciją darė nepriklau-
sojantis komunistas Ernest La-
font, stadydamas du klausimu:
kodėl valdžia matanti reikalo
pulti komunistų centrus ir, an-
tra, kokių rezultatų davė tie puo-
limai?

Lafont savo kalboj stengėsi
pajuokti valdžią del vartojimo
tokių aštrių priemonių prieš
"marksistinių socialistų" moky-
klas, kurios per pastaruosius
penkiasdešimt metų gyvavusios
be jokių trukdymų. Jis žodžiais
nupiešė gyvą vaizdą, kaip pra-
eitą šeštadienį raitoji policija
galopavus "Lenino mokyklos"
paimti, kaip ji ją puolus etc.

Premjerui užėjus tribūnon vi-
si parlamento nariai ir publika
buvo linksmame upe. Herriot-
as pradėjo savo kalbą rimtais
atsakymais, užgindamas daru-
mus jam priekaištus, kad buk
jo akcija turinti kokių nors
represingų ar trioningų motyvų.

ir pareiškė, kad valdžia stovė-
sianti tvirtai už žodžio ir spau-
dos laisvę visose jos formose.

"Bet — pareiškė premjeras —
tą valandą, kai žodžio laisvė pri-
ima formą siūnydama žudyti Fran-
cijos piliečius, valdžios prieder-
mė yra žiūrėti respublikos tvar-
kos ir ramumo. Jeigu šita res-
publika ką nors reiskia, tai visų
pirma ji rieškia individualių
teisių neliečiamybės ir žmogaus
gyvasties vartybės išlaikymą."

Penki aviatoriai žuvo

SAN DIEGO, Cal., gruod. 10.
— Ramiajame vandenyne, neto-
li San Diego uosto, šį rytą į van-
denį nukrito didelis H-16 tipo
laivyno aeroplanas, kuriuo skri-
do aštuoni lakunai. Iš jų tik
trys išliko gyvi, bet baisiai apde-
ginti, kiti gi penki žuvo.

Zuvusiųjų trys lavonai buvo
surasti sudužusiam aeroplanu,
bet kitų dviejų nebesurasta, jie,
matyt buvo vilnių nunešti į ju-
res.

Zuvusieji yra: leitenantai Va-
rini, Thurston ir Roby, aviaci-
jos vyriausiojo mašinistų padė-
jėjas Grull ir radiografistas
Wiezak.

LENKŲ KABINETAS PATVIR-
TINO SKOLŲ FUNDVIMO
PLANĄ

WASHINGTONAS, gruodžio
10. — Lenkų legacijos prane-
šimu, Lenkijos ministerių ka-
binetas patvirtino Lenkijos
skolos Jungtinėms Valstijoms
fundavimo planą.

13 KRAUTUVIŲ SUDEGĖ

BAD AXE, Mich., gruodžio
10. — Šiandie čia gaisras su-
naikino tryliką krautuvų —
šdegė beveik visas miestelio
blokas. Ugnies padarytus nuo-
tolius įvertina daugiau nei
200,000 dolerių. Gaisro kilimo
priežastis nežinoma.

"Carą" Kirilą prašo ap-
leisti Bavariją

BERLINAS, gruodžio 10. —
Iš Bavarijos praneša, kad rusų
didžiajam kunigaikščiui Kirilui
Vladimiroviui, kurį pasiskelbė
save "visos Rusijos imperato-
rium," greitai laiku gali tekti ap-
leisti Koburgas ir ieškoti jau
kur kitur gyvenamos vietos.

Kirilas mat nuėjęs per toli,
pasiskelbdamas "visos Rusijos
imperatorium" ir organizuoda-
mas Koburge visą savo "vald-
žią," tuo labiau, kad Koburge
rado sau prieglaudą buvęs Bul-
garijos karalius Ferdinandas,
Saksų-Koburg-Gotų kunigaikš-
tis ir daugelis kitų buvusių prin-
cų ir princesų.

Bavarijos komunistai jau ku-
ria laikas reikalauja, kad Kirilas
būtų pašalintas iš Bavarijos. Sa-
ko, kad Bavarij valdžia jau da-
vus Kirilui suprasti, kad ji norė-
tu, idant "visos Rusijos impera-
torius" su visa savo svita pasi-
sintų iš Bavarijos.

Kirilienė nori atgauti Niko-
laus II turtą

Kaip jau buvo minėta, "caro"
Kirilo pati, Viktorija Fiodrovna,
dabar atvyko į Jungtines Valsti-
jas. Sako, kad ji atvykus čia
žiūrėti, ar nebūtų galima atgau-
ti buvusiojo caro Nikalojaus An-
trojo turtas, kurs siekias apie
60 milijonų dolerių.

"Carienė" leista del Amerikoj
dešimti dienu

NEW YORKAS, gruodžio 10.
— Atvykusiai andais i Ameriką
"caro" Kirilo žmonai, Viktori-
jai Fiodorovnai Jungt. Valsti-
jų vyriausybė leidis pasilikti
krašte ne daugiau kaip dešimt
dienu. Po to ji turės vėl Ame-
riką apleisti.

APILESE BANKA

DETROIT, Mich., gruodžio
10. — Penki ginkluoti plėšikai
šiandie puolė Bank of Detroit
filiją, Grand River Avenue, iš
kurių jie pasiėmė 15,000 do-
lerių automobilii pabėgo.

Chicago ir apielinkė. — Šian-
die apsiniaukė; galima laukti
kiek sniego; nedidelė temperatu-
ros atmaina; stiprokas pietvaka-
ris vėjas.

Vakar temperatura vidutiniai
siekė 25°F.

Šiandie saulė teka 7:07, lei-
žiasi 4:19 valandą.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, gruodžio 10 d., užsienio pi-
nigų ne mažiau kaip už \$25,000 do-
lerių bankų buvo skaitoma Amerikos
pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.71
Belgijos, 100 frankų	\$4.95
Danijos, 100 kronų	\$17.77
Francijos, 100 frankų	\$5.40
Italijos, 100 lirų	\$4.33
Lenkijos, 100 zlotų	\$19.25
Norvegijos, 100 kronų	\$15.25
Olandijos, 100 markų	\$40.43
Suomijos, 100 markų	\$2.52
Svedijos, 100 kronų	\$26.95
Sveicarijos, 100 frankų	\$17.39

Lietuvos Pinigų Kursas

Stundiant pinigų Lietuvos per
Naujienas Lietuvos litų kursas skai-
tant Amerikos doleriais yra skai-
tuomas šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	\$10.50
200 litų	\$20.75
300 litų	\$31.00
400 litų	\$41.25
500 litų	\$51.50
600 litų	\$61.75
700 litų	\$72.00
800 litų	\$82.25
900 litų	\$92.50
1000 litų	\$102.75

Prie šitos sumos reikia pridėti 25
centai pašto išlaidų už kogn. siuntinį.
Norint pasigauti telegramu — dar 50
centų daugiau.

Naujas Klaipėdos skan-
dalas

KAUNAS [LŽ]. — Vienas
Klaipėdos Krašto valstybės gy-
nėjų davė Direktoriaus polici-
jai įsakymą atimti iš šaulio
Pieteraičio pas jį saugojamus
burio ginklus. Pirmą kartą
policininkas Michaelis nešpil-
dė gynėjo parėdymo, nurody-
damas jam, kad Krašto Guber-
natoriaus įsakymu šauliai turi
teisės nešioti ir laikyti gink-
lus.

Uolus gynėjas parėdymą pa-
kartojė. Nuvykus policijai pas
Pieteraičį atimti ginklų, pasta-
risis policijai pareiškė, kad
šauliams užginta yra savo gink-
lus atiduoti, kaip kad ir karėi-
vijams.

Kada policija neleido Piete-
raičiui net paskambinti šau-
liui vadui telefonu ir atsiklaus-
ti jo, o norėjo prievartą pavar-
toti ir policininkas Heitmann
padavė komandą "atgal", reng-
damasis šauti į šaulį, pastara-
sis iššovė ankščiau, sunkiai su-
siedamas minėtą policininką.

Visa šio įvykio eiga rodo,
kad Klaipėdos krašte padėtis
regera, reikalinga rimto susi-
rupinimo, tačiau Lietuvos
"krikščionys" to visai nepaiso.
Icigu valdančiam "krikščionių"
blokas vistic, kas ten Klaipė-
loj dedasi, prie kokių galimy-
jų einama, tai plačiai Lietu-
vos visuomenei ne vistic, jai
maža ir valdančiųjų atsakomy-
bės, kada tokie ir panašūs
įvykiai rengia tarp Lietuvos
dačių bedugnė.

GUBERNATORIUS, KUR LA-
BAI DAUG ŽINO APIE
SOCIALIZMĄ

MOLINE, Ill., gruodžio 10. —
Atsilankęs čia Minnesotos guber-
natorius Jacob Preus laikė Mo-
linės "After Dinner Club"ni
kalbą, kurioj jis neaplenkė ne-
kludės ir socializmą. Apie so-
cializmą jis, matyt, labai daug
nutvokia, nes pasakė: socializ-
mui, girdi, nėra vietos krašte,
kurio gyventojai brangina vedy-
bų įstatymus, bažnyčias ir pri-
vatinį turtą.

RUTENBERGO PASMERKI-
MAS PATVIRTINTAS

LANSING, Mich., gruodžio 10.
— Valstijos Aukščiausias teis-
mas šiandie patvirtino pasmer-
kimą komunistų vado Charleso
E. Ruthenbergo, kurs buvo kal-
tinamas ir pasmerktas del per-
žengimo Michigano valstijos į-
statymo prieš sindikalizmą.

Ruthenbergas buvo suimtas
laikė slaptos Amerikos komuni-
stų partijos konvencijos Berrien
kauntės miškuose, rugpjūtį 1922
metų.

9 ŽMONES ŽUVO JURESE
LAIVUI SUDEGUS

BALTIMORE, Md., gr. 10. —
Chesapeake įlankoj, apie pen-
kias mylias nuo Betertono, va-
kar sudegė nedidelis motorinis
laivas Woodall, priklausaus Mari-
ne Transport korporacijai ir
plaukęs iš Baltimorės į Philadel-
phią.

Laivo igula susidėjo iš devy-
nių žmonių, ir jie visi, tur but,
yra žuvę arba vandenį, arba lai-
vo liepsnose. Laivas gabeno al-
koholį.

FRESNO, Cal., gruodžio 10.
— Freda Tulser'ienė, 42 me-
tų ukininkė, pasmaugus savo
penkių metų dukterį, pati nu-
sizudė, paleisdama sau į gal-
vą revolverio šovinį. Priežas-
tis, del ko ji taip padarė, neži-
noma.

Gompers — Pan-Amerikos
Darbo Prezidentas

MEKSIKOS MIESTAS, gruo-
džio 10. — Laikytas čia Pan-A-
merikos Darbo Kongresas pasi-
baigė vakar vakarą. Visi vekdo-
mojo komiteto nariai buvo vėl
išrinkti per aklamaciją: prezi-
dentu — Samuel Gompers, Amė-
rikos Darbo Federacijos prezi-
dentas; sekretorium — anglas
Chester M. Wright; antru sekre-
torium — ispanas Canuto Var-
gas; iždininku — Matthew Woll.
Jungtinių Valstijų delegacijos
pasiūlymu įsteigta dar vice-pre-
zidento vieta, kurio tapo išrin-
ktas Meksikos darbo ministeris
Luis Morones.

Sekamas Pan-Amerikos darbo
kongresas nutarta laikyti Wash-
ington 1926 metais.

DVIEM CHICAGOS ADVOKA-
TAM ATIMTA TEISE
PRAKTIKUOTI

SPRINGFIELD, Ill., gr. 10. —
Aukščiausiojo teismo įsakymu
du Chicagos advokatai išbraukti
iš Illinois valstijos advokatų są-
rašo ir atimamos jiems dviejų teis-
ės užimti advokatus prakti-
ka.

Pašalinamieji iš advokatų pro-
fesijos yra Joseph O. Wolon ir
Samuel Rosenblatt.

Judvieji pašalinimo prašė
Chicagos Advokatų asociacija,
kaltindama juodu del neetingo
elgesio.

BRITAI PRIESINGI JUNG-
VALSTIJŲ REIKALAVIMAMS

WASHINGTONAS, gruodžio
10. — Valstybės Departamentas
gavo iš Didžiosios Britanijos
notą, kurioj ji protestuoja prieš
Jungtinių Valstijų teisę ko-
lektuoti karo nuostolius iš re-
paracijų mokesčių, kuriuos
Vokietija sumoka aliantams
einant Dawes'o planu.

ZENEVA, Sveicarija, gruod.
10. — Svedija įregistravo šian-
die Tautų Sąjungoj savo pada-
rytąją su Jungtinėmis Valsti-
jomis sutartį del svaiginamųjų
gėrimų.

Lietuvos žinios.

Veikusių Lietuvoje pinig-
nių vienetų pakeiti-
mas litais

KAUNAS [LŲ]. — Ministe-
rių Kabinetas priėmė ir nu-
siuntė Seimui veikusių Liete-
uvoj piniginių vienetų pakeiti-
mo litais įstatymo projektą.
Šioo projektu visi vekselių,
ilkaity ir kitų skolų, taip pat ir
sutarčių pasizadėjimai išmoka-
mi skaitant 1 rusų rublį lygu
2 lt. Sakytos piniginės prievo-
lės, sukeltos rusų rubliais po
1915 metų rugsėjo mėn. 1 d.
ligi 1919 sausio mėn. 1 d., at-
lyginamos po 1 litą už kiekvie-
ną rusų rublį, o tuo pat metu
sukeltos vokiečių markėmis ir
auksiniais, atlyginamos po 50
cent. už kiekvieną markę ar
auksiną. Tos pačios prievoles,
sukeltos po 1919 m. sausio 1 d.
ligi 1922 m. spalio m. 1 d., at-
lyginamos litais, atsižiurint
Jungtinių Valstybių dolerio
kursą prievoles kilimo momen-
tu. Keičiant visus piniginius
reikalavimus litais, žiurima
prievolių kilimo momento, nors
jis ir nesutaptų su įvykdomu
momentu.

Įnešti iki 1922 m. spalio
mėn. 1 d. į Lietuvos Iždą de-
pozitai markėmis ar auksiniais
apmokami litais, skaitant vie-
ną litą lygu 175 markėmis ar
auksinams, o įnešti nuo 1922
m. spalio mėn. 1 d. apmokami
litais įnešimo į Iždą dienos kur-
su.

Lietuvos piliečių skolos, ku-
rios, einant Lietuvos ir Rusi-
jos taikos sutarties VIII straip-
sniu tenka Lietuvos Iždui, ap-
mokamos po 5 litus už kiek-
vieną rusų rublį.

Skolų, atlyginimų rusų rub-
liais, auksiniais ar vokiečių
markėmis, ligi 1923 m. sausio
1 d., šis įstatymo projektas ne-
liečia, išskyrus tas, kurios ten-
ka Lietuvos Iždui einant Lietu-
vos ir Rusijos taikos sutarties
VIII straipsniu.

Pinigai Pasiūsti iki 20-tos
Bus Išmokėti Prieš Kalėdas

Siųskit Kalėdines dovanas savo gim-
inėms Lietuvon telegrafu per Naujienas ir
pradžinginkit juos geriausiu patarnavimu,
stebėtinu greitumu ir pinigais nusiųstais
del švenčių. Naujienų telegramos kainuo-
ja tiktai

50 CENTŲ

Pinigai pasiūsti iki 20-tos šio mėnesio
bus išmokėti prieš Kalėdas. Bet geriaus
nelaukit paskutinės dienos, o siųskite tuo-
jais.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų apli-
kacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų
raštinę arba į bile vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAČIO APTIEKA, 233 E. 115 St.
BENOŠIAUS APTIEKA, 1616 W. 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Padaryk MOTINAI Linksmumą

Siose
Kalėdose
su

"EASY"

Tai bus dovana
kurią ji megs
labiausiai

TODEL, kad "EASY" Washer suteiks jai didžiausią linksmumą DABAR ir ant visados. Jis daleis jai apsaugoti savo sveikatą ir stiprumą, suteiks jai liuosybę del daugelio dalykų padarymui, bet ji vis neturi laiko ir labiausiai pagelbės jai apsaugoti baltinius ir sutauptyti pinigų.

\$2.50 DABAR

ir \$2.50 i mėnesį iki Kalėdų

— galbut dar pigiau negu jūs esate atidėję del motinos dovanų, bet šis nedidelis dalykas suteiks jums progą įsigyti specialiai lengvais Kalėdiniais išmokėjimais ir gauti motinai dovaną kurią ji labai brangins.

Atsilankykite asmeniškai arba pasaukite telefonu bile vieną mūsų krautuvių, jie maloniai paaiškins apie lengvą Kalėdinį išmokėjimą.

The Sundberg Stores

Operated by C. E. Sundberg Co.
THE BEST IN ELECTRICAL WASHERS—IRONERS—CLEANERS
7738 S. Halsted St. 11321 Michigan Ave. 2604 Milwaukee Ave.
Vincennes 5200 Pullman 0450 Albany 0688
2982 E. 92nd St. 5041 S. Ashland Ave. 3936 W. Madison St.
So. Chicago 6098 Boulevard 0817 Kadzie 0742

Nupiginta iki **\$38.00** Nupiginta iki **\$38.00**
(Modelis II) **RADIO** (Modelis II)

Ta kaina bus tikrai 30 dienu

Labai daug žmonių bijo pirkti RADIO, nes jie mano, kad RADIO yra per daug komplikotas dalykas vartojimui. Tai baimė jau praėjo. Musų Inžinerių Departamentas, po ilgo patyrimo, išdirbo labai gerą stiprų LONG DISTANCE tube set (Modelis II), kuris yra labai PRAKASTAS sudėjime, kad ir KUDIKIS gali jį sudėti. Šis PRAKASTAS setas suteikia aiškų balsą iš tolimų stočių, 1000 iki 1500 mylių tolimo. Šis Modelis II RADIO taip yra geras ar dar geresnis už kuriois jma didesnes kainas. Musų RADIO yra pigus todėl:

1. Jis yra PAVIZDINIS.
2. Mes parduodame jį LABAI DAUG.
3. Jūs gausite tiesiai iš DIRBTUVES, be krautuvių išlaidų ir pelno.
4. Mes parduodame juos už CASH, kad išvengus knygvadystės išlaidas.

RADIO suteikia jums daug smagumo. Palinksimis jums ar jį gyvenate mieste arba ant kalno. Jis pagelbės išmokyti gerai anglų kalbą. Jis pagelbės pamokinti jį kuditais. Jis yra geriausia DOVANA. Jis yra ekonomiškas; pirmos išlaidos yra ir paskutinės išlaidos. Turi parduodama vertė:

Su kiekvienu RADIO mes siunčiame pilną nurodymą, kaip sustatyti ir kaip operuoti.
Kaina šio gero Modelio II RADIO tikrai \$38.00. Jis turi viską, nieko nereikia daryti.

Vartokit šį kuponą kuomet pirksite
STANDARD RADIO CO., (Naujienuos)

504 Citizens Bldg., Canton, Ohio.
Gerbiamieji: — Cia rasite Money Order už \$38.00 (Trisdesimtis asuonių dolerių), malonėkite pristigti vieną Modelį II RADIO setą, įskaitant viską — gatavą vartojimui ir nurodymus.
Su pagurba,
Mano vardas _____
Adresas _____

ELEKTRA

Šviesa ir jėga suvaidina į mūsų laimėjimus, taigi darykime. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmąsias Lietuvių Elektrikos Korporacijos Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

GALIMA GAUTI NAUJIENOSE

Albumą sekamų Lietuvių šokių surinktų
Vincento Nickaus.

Žirgelis, šokis; V. K. Maršas; Lelija, valcas; Cebatėlis; Agunėlė, mazurka; Vazdelis; Pas. D. Espange; Klumpakojis; Noriu miego; Vengerka; Kokietka; Vyčių maršas; Klumpakojis No. 2; Suktinis; Agunėlė; Pakeltkojis; Žilvitis; Rutų darželis.

Kaina tik vienas doleris.

Naujienu Knygų Krautuvių

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Pittsburgh, Pa.

Visokios žinios iš Pittsburgho Padangės.

Čižausko koncertas. — Lapkričio 27 d. šv. Kazimiero Parapijos Choras buvo surengęs bažnytinėje salėje Čižauskam koncertą, dalyvaujant chorui ir iš vietinių — panelei A. Leionitei, tūlai amerikonei Mrs. Fr. McMillen, V. Medonui, Miss H. O'Brien; pianu palydėjo visiems p-nia M. Puida Kohout.

Programas buvo gana turtingas ir didžiausią jo dalį išpildė Čižauskai. Jų dainos publikai labai patiko, tik gaila, kad žmonių buvo ne-daug. Nors kunigas buvo iš sakyklos užsąkęs ir iš visų Pittsburgho apylinkių buvo suvažiavę, bet su lyginus Čižauskų koncertą su Buteno koncertu, tai Buteno koncertas kur kas sekmingesnis buvo.

L. M. D. Balius. — Padekavonės dienoje, lapkr. 27 d. LMD. turėjo surengus balių savo namams ir jų šeimoms, bet jokios įžangos ir davė užkandžių visiems savo namams. Svečių buvo prisirinkus pilnutė svetainė ir visi gražiai linksmynsi iki vėlyvai naktčiai prie gražios muzikos.

Lietuvių Nepri gulmingos Šv. Jurgio Parapijos choro vakarelis. — Lapkričio 23 d. choras buvo surengęs bažnytinę svetainę vakarelį. Buvo sulauštas "Kuprotas Ozėlis" ir šiaip buvo visokių pamarginimų, kaip tai: kvartetų, solo ir duetų ir choras dainų. Lošimas nieko sau, neblogai išėjo, bet dainos, tai visai prastai išėjo. O už vis prastaičiausia buvo tai, kas neva kvartetas; netik kpa mažai nusimano apie dainas, bet ir balsus prastai turi ir gėra vilties, kad iš jų kada nors galėtų but geri dainininkai.

Butų gerai, kad to choro vedėjai pasistengtų ne tik savo dainininkus geriau pralavinti, bet kad ir patys daugiau pasimokintų, tai but kur kas geriau. Žmonių buvo pilnutė svetainė.

Rengiamos K. Poželai risti-nės Pittsburghe. — Teko sužinoti, kad Požela turės susikibti su lenku čempionu Pittsburghe, South Side, Market Hall, prie 12 gatvės, 22 d. gruodžio. Tas lenkų čempionas esąs Bill Ranovics, atvykęs iš Detroito ir yra laimėjęs lenkų čempionatą Kanadoje ir esąs smarkiausias lenkų ristikas vidutinio sunkumu. Pittsburgho lenkai, be abejonės, stikina už savo Billą; pasak jų, girdi, Poželai busią riestai nuo jų Billo. Pamatysime kam bus riestai.

Kazimieras Aleliunas irgi gal kibti į Poželą, jei nebutų pradėjęs lavintis kumščiavimosi, nes Aleliunas irgi yra kieu-

tas ir kiek jis ristiųjų yra turėjęs, niekados nėra pralaimėjęs. Pasak Aleliuno, jei jis nebutų užimtas su kumščiavimosi, tai jis parodytų Poželai, kad ir Pittsburghas gyvuoja; bet dabar negalys, ba jau apie metai laiko kaip lavinasi kumščiavimosi ir nesilaikina ristiųjų.

Kiek teko patirti, Aleliunui ir kumščiautis sekasi gana gerai.

Boševikų "komisarai" yra atsistatę i Pittsburghą. — Pittsburgho boševikai matydami, kad jie eina prie išnykimo Pittsburghe, pasaukė pagelbos iš toliau, kad pribūtų sustiprinti jų nupuolių dvasią. To sustiprinimo jau susilaukė iš kažin kur yra čionai atsibągę tulas Buknys, kaip "komisarai". Tas Buknys ir dirba jų sustiprinimui dvasios: sako prakalbas, tik vargas, kad to "garsiojo" oratoriaus dažnai tik vienos teklauose; rašo kasdien korespondencijas i savo "Laisvę", tik visas vargas, kad "L." neperdaugiausia yra skaitoma Pittsburghe. Dažnai tas "komisarai" pasirašo visokiems slaptažodžiais, kad parodytų, jog pilnas Pittsburghas "L." korespondentų ir kad yra "didelis" boševikų veikimas, tuo nugalėdant visus boševikų priešius ir priverčiant juos pasiduoti boševikiškai diktaturai.

Bet "aš turiu pasakyti, kad ne vienas boševikiškas burbulas jau yra trūkės, tad truks ir šitas ir gal ilgai nereikės nė laukti. — Korespondentas.

Skaumas strėnose

reikalauja tokio gydymo, kurs pašalina priežastį. Bet norint greito palengvinimo vartok

SEVERA'S LEDSYL.

Jisai buvo naudojamas su geriausiomis pasekmėmis nuo skausmo strėnose iš priežasties inkstų ligos.

Kaina 75c ir \$1.25.

Gaunamas pas jus aptiekorių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Pirmu negu pirksi pianą, pamatyk šita Players Piano; gražaus riešuto medžio dailiai padarytas, kaina \$245.00 su 25 Rolėmis ir liampais. Kitas vartotas Player Piano, kaina \$145.00, Upright Piano, geras kaip naujas \$65.00.

3327 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Naujas!

Puritan
Hop —
Flavored
Malt

Flavored su tikru
Bohemian Hops
Nereikia virinti

Didelis
3 Svarų
Kianas **65c**

Prašykite jus groserninko

MRS. MICHNIEVICZ - VIDIKINI AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kaimas 31 ga

Tel. Yards 1119

Balgus akūs rido kolegiš ligal prakilke vasi Pennsy vanijos ligon būčiuose. Sazi nugal patar nauja, visokio se ligose prie gimdymo, hake gimdymo ir p gimdymo. Uz dyka pata rimas, de ir tokiuose reike tuose materiu ir merninoms kreipkitės o ra site pagelba. Valandos nuo 8 ryto iki 1 p pietu, nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. SERNER, O. D.

Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, sveikas akis
Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvarge, silpnos, skaudžios arba išaroja, tuojais ateik pasitarti.
Akiniai \$5 ir augščiau
Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3333 So. Halsted St.

Phone Boulevard 7569
Dr. William Blanchard
(Pirmada buvo extra-ordinary profesorius patologijos Berlio Universiteto)
SPECIALISTAS
Nuo visų skilvyo ligų ir žarnų inkstų, reumatizmo, nervų moteriškų, vyriškų ligų ir visu nesveikumų.
Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.
1545 W. 47th St., netoli Ashland Ave.
Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 5 valandų vakare.

Dr. J. M. Chrzan
Specialistas ligų: skilvyo, žarnų ir plaučių. Gydo gerai slėpumo ligas.
1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St.
Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Armitage 3895. Res. Keystone 4130.

Phone Lafayette 3868
Dr. P. L. Chadovich
Dentistas
Gydan dantis modernišku būdu nebrangiai. Darbas garantuotas.
4204 Archer Ave.

Phone Pullman 0676
DR. S. SMOLLAR
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėlioj pagal sutartį
10748 So. Michigan Ave., CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Daktarai kurių vardai čia padėti, yra pasiriję tarnauti Lietuviams.

Telefona Boulevard 1939
DR. S. A. BRENTA
Ofiso Valandos: 9 iki 12, 1 iki 8 deina ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 So. Morgan St., Chicago.
Telefona Boulevard 2160
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4442 So. Western Ave
Tel. Lafayette 6146

Tel. Blvd. 812
M. Woltz-RANIS
AKUSERKA
Turio patyrim. Pasekmingai p arnauju motius prie gimdymo ir kiekvienar atsikimimo. Te kia ypatiake pri žiurejima. Duod natarimus mote rimas ir merr oms dykal.
3113 South Halsted St

DR. HERZMAN - IS RUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kampo patyres gydymo, on rurgas ir akuseris.
Gydo staigias ir chroniskas ligas, vyru, moteru ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokiu elektris prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W 8th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pieta ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.
Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136
3410 So. Halsted St.
Val: 9-10 A. M. ir po 8 val. vak Special: Nedėliomis ofisas uždarytas. Jeigu reikalinga del naumu, šaukite Boulevard 4136 arba Drexel 0950.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 imbo Chicago, Illinois
Specialistas džiuvos
Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val vakaro. Nedėliomis nuo 10 val dos ryte iki 12 val. po piet
Telefona Midway 2889

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 di na, 2 iki 3 po pietu, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kaimas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietu ir nuo 7 iki 9 val. vakare
Telefona Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 deina, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietu

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roti

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chronikų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago, arti 31st Street
Valandos: 1-3 po piet. 7-8 vak. N dēliomis iš avertadieniais 10-12 di.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3150 W. 68 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare.

Jei abejoji aktimis, pasiterank
Dr. A. K. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave. Kaimas 4705 ant lubu

Francužiškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chronikų ir slapty ligų
Gydo su pagelba naujausiu metodu X-Ray Spinduliais
Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant višaus Ashland State Banko
Telefona Canal 0464
Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet:
Būras 4204 Archer Ave. Kaimas Sacramento Ave. V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30
Telefona Lafayette 3878-7715
Dr. J. W. Beaudette

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAINTYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigūs ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisas
127 N. Dearborn St., Room 111-12
Tel. Central 4411 Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 216
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. ties viena vakara, išskyrus ketverias Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1117
Telef. 7521
Vakara is nedėlios rytų:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894
Panėdėlio vakara:
4601 So. Marshfield Ave.
Bylos visuose teismuose. — Abstraktai ir Ingališimai — Pasakola pinigų 1 ir 2 morgiėdama

J. P. WAITCHES Advokatas

MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 614 ir 616
Telefona Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas diena, išskiant Subatas ir šventas, nuo 9 iki pietų.
ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefona Pullman 6877.
VALANDOS: Kas diena nuo 2 iki 9; Subatomis visą dieną; švenmis iki pietų.
SPECIALISTAS ant egzaminavimo aspraktų ir padarymo ontraktų, dokumentų ir visokių popierių Veda visokius sudus.

A. A. Olis ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakara is
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panėdėlio ir Pėtnyčios

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telefona Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padėba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina/Pingus ant pirmo morgiėdiaus lengvomis išlygomis.

John Bagdziunas Borden Lietuvis Advokatas

Veda bylas visuose teismuose. Egzaminuoja abstraktus. Padaro pūdimos ir padavimo dokumentus ir įgaliojimus.
7 S. Dearborn St., Tel. Randolph 3261
Vakara is: 2161 W. 22nd St. nuo 7 iki 9
Telefona Roosevelt 7060
Namo telefona Canal 1667

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 2223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namy Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Uamiko vakara
1314 S. Cicero Ave. T.Cicero 6056
Ant Bridgeporto Sredoj nuo 6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v. 3236 S. Halsted St. T.Bval. 0737

L.S.S. ŽINIOS

Officialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrius,
eina kartą savaitėje, Ketvirtadieniai

Gruodžio 11, 1924

Elilinis No. 88

Visi šiam skyriui raštai reikia adresuoti L. S. S. Sekretoriui
A. Zymontas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

L.S.S. Pildomas Komitetas:
Centro Sekr. A. Zymontas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Organizatorius J. Šmotelis, 10604 Ed-brooke Ave., Chicago, Ill.
Skr. Iždin. P. Miller, 3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Knygius A. Kemeža, 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.
NARIAL:
A. Grebelis, 10225 Perry Ave.
J. Degutis, 1521 N. Irving Ave.
J. Vilis, 1511 N. Wood St.
J. J. Ceponis, 4138 Archer Ave.
— visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:
Pirmininkas — F. Skamarakas, 6829 Calumet Ave., Chicago, Ill.
Sekretorius — A. Vilis, 2241 North Western Ave., Chicago, Ill.
Kaslerius — A. Kemeža, 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.
Finansų Sekr. — O. Banienė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Knygius — J. Vilis, 1511 N. Wood St., Chicago, Ill.
Narial — V. Mišeika, F. Tverijonas.

MacDonaldas ir komunistai

Kuomet Anglijoje MacDonaldas buvo Premieru, tai komunistai visokiais būdais jį niekino ir dabar dar nepaliauja niekinti.

Kodėl komunistai taip daro? Svarbiausia todėl, kad MacDonaldas yra priešingas Rusijos režimui ir nesutinka su komunistų "proletariato diktatūra".

Jis budamas Anglijos Premieru, pripažino Rusiją. Už pripažinimą Rusijos, komunistai turėtų būti jam dėkingi. Bet kad komunistai nebeturi žmoniškumo nei už grašį, tai jie tokius žmones, kurie nesutinka su jų taktika ir pažiūromis, pagatavi yra pastatyti prie sienos ir atsisveikinti.

Tuo tarpu MacDonaldas yra labai geras žmogus. Jis budamas Premieru, net nenubaudė komunistų redaktorių, kuris norėjo sukelti maištą anglų kariuomenėje.

Dabartinė Anglijos valdžia lordų ir markizų, jau atmetę sutartis su Rusija. Komunistai nieko jiems už tai negali pasakyti ir jie nieko nesako. Lordai ir markizai yra taip pat diktatoriai, taip kaip Rusijos komunistai. Ir vieni ir kiti yra laisvės mindžiotojai ir didžiausi progresu traukdytojai.

Komunistai niekina MacDonaldą dar ir dėlto, kad jis yra socialistas. O kaip žinia, socialistai yra mirtini priešai komunistų. Nei vienas geras socialistas nesutinka su Rusijos režimu ir nei vienas nepretaria tokiems darbams, kurie atliekami Rusijos komunistų. Socialistai juos smerkia ir turi tiesą. Kitaip socialistai ir negali daryti.

Socialistų pareiga yra nurodyti pragaistą darbą komunistų. Netik privalo nurodyti, bet privalo su ta komunistine liga kovoti.

O komunistai, turėdami dabar galią Rusijoje, socialistus naikina, kaip tik įmąnydami. Rusijoje socialistai yra persekiojami labiausiai. Ten socialistams gresia pavojus kiekvieną minutę. Bet nežiūrint ir to didelio pavojaus, socialistai Rusijoje veikia.

Rusijoje socialistai legaliai negali veikti, tai jie veikia slapta. Suprantama, darbas yra begalas sunkus ir pavojingas. Bet, socialistai, visuomet budami žmonių draugai, turi kovoti prieš tai baisiausią tyranią komunistinę Rusiją.

Komunistai pasakodavo savo spaudoje, kad MacDonaldas dar sutartis su Rusija, todėl, kad Anglijos darbininkų masės to reikalavo. O dabar, kuomet lordai ir markizai atmetę sutartį, tai tos pačios darbininkų masės nieko nesako.

Mac Donaldas buvo pripažinęs Rusiją, kad jis buvo geras žmogus ir manė, kad komunistai jį nepadarė. Rusijos komunistai ir kiti šalių komunistai ir toliau pasilieka sužvėrėję galvą, kuriems žmoniškumas jau senai yra išgaravęs iš pakaušio. Jie tik svajoja apie kruviną revoliuciją visame pasaulyje. Jei Argi kas gali dabar norėti, komunistai galėtų, tai jie savo kad Rusijos tvarka kokio nors pasekėjus apginkluotų nuo ko-

jų iki galvos ir paleistų į pasaulio revoliucijos kelti.

Kaip Rusijos komunistai pasielgė su Gruzija, tai jie niekas daugiau nėra, kaip paprasti banditai.

Rusijos komunistų garbintojai irgi tokie pat yra. Nuo jų susipratę darbininkai turi saugotis, nes jie nesilaiko jokio žodžio. Jie daro taip, kaip mato jiems yra iš to nauda.

—Azy.

Socialistų tvarka

Komunistai bando sau įkalbėti, kad Socialistų Tvarka yra negera; kad socialistai, jei pakliūna kur į valdžią yra negeri ir nenori tuoju nuversti buržuazijos.

Ką, girdi, padarė socialistai budami Anglijos valdžioje? Suprantama, komunistai nieko nepripažinti, ką gero socialistai yra padarę. Mes jau esame minėję apie socialistų nuveiktus darbus kuomet jie buvo Anglijos valdžioje.

Čia dar norime pažymėti, kad Anglijoje socialistai buvo mažumoje ir savo sumanymų negalėjo praversti į šalies įstatymus. Vadinasi, Anglijos socialistų valdžioje buvo surištos rankos. Apie įvedimą socialistinės tvarkos, Anglijos socialistai nei svajojo negalėjo. Jie veikė kiek galėjo. Ir už tą jų veikimą, Anglijos liaudis jiems visuomet bus dėkinga. Turėtų būti ir komunistai jiems dėkingi, nes Anglijos socialistai buvo pripažinę Rusiją.

Bet nuo komunistų socialistai nenori dėkingumo. Socialistai žino, kad komunistai yra nenuosirdūs. Jie yra dideli veidmainiai.

Čia norime priminti komunistams, kad Anglijoje negalima buvo įvykdyti socialistų tvarkos, tai ne socialistų kaltė; greičiau komunistų kaltė.

Socialistų tvarka buvo Gruzijoje. Bet Rusijos komunistai pamatę, kad Gruzijoje socialistų tvarka yra didelis pavojus Rusijos tvarkai, tai jie nusiuntė savo raudonąją armiją ir ta socialistinę respubliką sutriuškino. Tai buvo ketveri metai tam atgal. Komunistai apie tai nenori nie priminti. Jiems faktai nemalonūs. Jie tik nori burbulą pusti, pagal įsakymą iš Maskvos.

Kuomet Gruzijoje buvo įvesta socialistinė tvarka, tai dideli Socialistų teoretikai: Kautskis ir kiti, važiuo į Gruziją pasižiūrėti tos Socialistinės tvarkos. Ir parvažiavę pareiškė, kad jie nesitikėjo, jogei praktikoje Socialistų tvarka būtų taip graži. Jie džiaugėsi iš Gruzijos draugų pastangų.

Bet Rusijos komunistai sutriuškino Gruzijos Socialistinę respubliką ir įvedė savo kruviną diktatūrą.

Dabar, kuomet Gruzijos liaudis, nebegalėdama kęsti tos baisios ir kruvinos Rusijos komunistų diktatūros, sukilo, tai Rūlai, kuriems žmoniškumas jau senai yra išgaravęs iš pakaušio. Jie tik svajoja apie kruviną revoliuciją visame pasaulyje. Jei Argi kas gali dabar norėti, komunistai galėtų, tai jie savo kad Rusijos tvarka kokio nors pasekėjus apginkluotų nuo ko-

tvarkos, žmonės turi bėgti galvą susispaudę.

Ir dar komunistai sako, kad darbininkai turi dėtis prie jų partijos. Dėtis prie banditų? Prie didžiausių žmogžudų? Kas gali dėtis?

Kas garbina Rusijos komunistus, tas yra pats lygus jiems. Jis yra toks pat tyronas ir užtėjęs Gruzijos liaudies skerdynių.

Socializmo tvarka, jei kokioje šalyje įvyks, tai ten bus tikras žmoniškumas. O Rusijoje jau komunistinė tvarka viešpatuoja septyni metai, o žmoniškumo visai nėra. Liaudis kenčia baisiausią priepauidą ir nori kuogreičiausiai atsikratyti tos baisios tyranijos.

Kuomet įvyksta kokioje nors šalyje socialistinė tvarka, tai tos šalies žmonėms yra tikra palaima.

Tuo būdu Socialistinė tvarka nuo komunistinės tvarkos skiriasi taip, kaip ugnis nuo vandens. Nuo komunistinės tvarkos žmonės turi saugotis, kaip nuo baisiausio pavojaus.

O Socialistinės tvarkos žmonės laukia kaip tikro gerbuvio ir tikros liuosybės.

—Azy.

Viešos diskusijos

Penktadienį, lapkričio 28 d. siuvėjų unijos svečinėj, 1564 N. Robey St. buvo surengta viešos diskusijos temoje: "Kas paliausios darbininkus iš kapitalistinės vergijos: bolševizmas ar socialdemokratija?" Diskusijų vedimo pirmininku buvo J. Buragas. Diskusijų įžangai padaryti ir ginti bolševikus buvo pakviestas Andriulis. Žinoma, Andriulis savo įžanginėje kalboje turėjo parodyti istorinę pusę. Iš kur ir kaip atsirado socialistai.

Kaip žinoma, šio meto socialistai apvaikščiojo 60 metų jubilėjų nuo įsteigimo Pirmojo Internacionalo. Taigi Andriulis turėjo bent dalinai paaiškinti, ką gero ar blogo davė socialistų mokslas visų šalių darbininkams per šešiasdešimt metų. Andriulis turėjo paaiškinti skirtumą tarpe bolševikų ir socialdemokratų. Bet partijų programų Andriulis nepalietė. Tik pasakė, kad socialistų jau "nėra" nė vieno šaly. Toliau Andriulis sako, kad ir Amerikos Socialistų Partijos nėra. O Workers — komunistų partija visoj Amerikoje gyvuoja, "auga".

Po Andriulio kalbos kalbėjo pramonietis Brijunas. Jis pasakė: Aš nesu socialistas, bet aš sakau, kad ką socialistai skelbė per daug metų, tai jie skelbia ir dabar. Socialistai skelbė parlamentarinę tvarką mos formą; darbininkų buvimo pagerinimus. Jie socialistai; tai jie daro ir dabar. Jie ir dabar pripažįsta visų šalių pilyčių lygybę, laisvę ir balsavimų sistemą. Taip pat socialistai pripažįsta ir organizacijų į darbininkų unijos. Bet komunistai pirmiau niekino parlamentary rinkimus, o dabar patys reikalinga ypatingai su Jumis. Pirmiausia komunistai niekino visas darbininkų unijas, o dabar ir jas lenda, kad pagauti mases ir iš jų gauti savo propagandos varymui pinigų. Kadaiše komunistai skelbė geriausius daiktus nelegalių darbininkų veikimą šioje šalyje ir niekino pilkias darbininkų mases. O dabar lenda ir paselpins darbininkų draugijas, kad sugriebs pinigų. Ir nepretaria tokiai komunistų šalies tvarkai, kaip Rusijoje, kur darbininkai neturi žodžio laisvės nė laisvų susirinkimų. Pilni kalėjimai politinių kalinių ir kalėjimuose aršias kalinius kankina, negu caro laikais. Komunistai, tai darbininkų vienybės ardytojai. Brijunui užbaigus kalbėti, diskusavo Kemežis. Jis gynė Socialdemokratų ir kritikavo Andriulio kalbą. Nurodė, kad socialistai niešnyko ir neišnyks. Socialdemokratų sako, kad

didžiūma žmonių turi leisti šalies įstatymus. O didžiūma visose šalyse sudaro mažutėliai, profesionalai, inteligentai, amatininkai ir prasto darbo darbininkai. Jų gyvenimas priklauso nuo ponų-kapitalistų. Todel didžiūma darbo žmonių ir turės padaryti perversmą, revoliuciją visose šalyse. Dar Kemežis įrodė, kad Andriulis neteisingai įrodinėjo, kad Vokietijoje socialistai išnyko. O štai laikraštis rašo, kad Vokietijos Socialdemokratų Partija išleisdžia 160 savo laikraštų. O kadangi Vokietijos Socialdemokratų Partija leidžia toki didelių skaičių savo laikraštų palyginus su Rusijos darbininkų laikraščiu leidimu, tai Vokietijos socialistai darbininkai yra geriaus apsišvietę ir klasiniai susipratę. Po Kemežio diskusavo Svitra. Jis įrodė, kad ką komunistai keli metai skelbė, tai dabar ant viso to nuspiovė. Ką socialistai darbininkiško visuomeniško tvarkia, tai komunistai bauriausiai niekina. Pavyzdžiui: Anglijos Socialistų MacDonaldo valdžia stoji už Rusijos su Anglija susidraugavimą ir už pirklybinę su Rusija sutartį, tai lietuvių komunistų laikraštis "Laisvė" tą Anglijos Socialistų valdžią bauriausiai smelžė, niekino, o "Naujienų" redaktorių Anglijos valdžią gy-rė.—Reporteris.

Pakvitavimas

Draugai!

Jūsų laišką, Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Moksleivio Fondo narių ir jame įdėtą pinigų sumą, butent 225 lit., gavome — už ką Jums siunčiame draugišką padėką. Pirmiausia Draugų amerikiečių turime atsiprašyti, kad taip ilgai jokio atsakymo nedavėm: viena, laiškas Jūsų, kažin dėl kokių priežasčių ilgai kelyje buvo — ilgai buvo nepriimta; antra, pati Soc. Stud. Draugija padidėjo mokslo metų gerai vis neušitvarkė.

Jūsų pinigine auką paskyrim polit. kalinams šelpti, nežūrėdami į tai, kad pastaruoju laiku yra daug tokių Soc. Studentų, kurie išbadėję — negaudami niekur jokio darbo, neva lanko universitetą.

Apie savo veikimą daug galvojame. Stengiamės įtempti visas jėgas — šelpti politinius kalinius, nes jų toks sunkus gyvenimas. Manom paremti ir dvasiniu atžvilgiu — padaryti knygų rinkinį. Draugija užmezga su visomis socialistinėmis organizacijomis ryšius, kurių kuopose soc. studentai ves organizacinį ir kultūrinį darbą; tikimasi išleisti žurnalą — ir tuomi visu kovoti prieš dabartinę valdžios reakciją ir su visomis jaunūmėmis ir studentijos klerikaliskomis organizacijomis.

Daug ko mes manome, bet nesusirius su užsienio draugais — mes mažą ką tegalėsime įvykdyti, o susirius mums reikalinga ypatingai su Jumis. Tad mes kviečiame "Liet. Darb. Lit. Draugijos" Draugus ir bendrą darbą. Tik bendrai dirbdami, gausime paremti savo brolius kovotojus, sėdindūs Lietuvos kalėjimuose ir paskemingiauti kovoti prieš visokią klerikalų reakciją.

Draugiškai,
Skr. V. Laurinaitis.
[Antspauda]

Kybartai (Vilkaviškio aps.). Š. m. spalio mėn. 26 d. įvyko Kybartų miesto L.S.-D.P. org. narių ir prijauniančių visuotinis susirinkimas. Susirinkime dalyvavo Seimo narys dr. Jer. Plekaitis. Buvo pranešimai apie brangenybę ir pasitarimas kas del rajono Komiteto sudarymo. Tuo tarpu išrinktas laikinasis Komitetas. Išrašė šeši nauji kandidatai. Nutarta sušaukti susirinkimą kitą mėnesį. —K o m i t e t a s.

Iš LSS. Veikimo

LSS. 4 kp. narių domei

LSS. 4 kp. susirinkimas įvyks 16 d. gruod. š. m., Raymond Institute, 8:00 v. v.

Šis susirinkimas yra priešmetinis susirinkimas — kuriame bus renkama kuopos valdyba 1925 m. Todel kiekvieno nario-rės yra užduotis atsilankyti susirinkimui, idant išrinktus kuopai tinkamą valdybą: kaip žinoma, nuo jos priklauso ir kuopos augimas ir tvarka.

Taipgi nepamirškite atsiųsti duokles, idant pabaigus mokėt už šiuos metus — kurie esate skolingi kuopai.

LSS. 4 kp. Fin. Sekretorius.

REMIA LIETUVOS SOCIAL-DEMOKRATUS

Chicago. — LSS 81 kuopa savo priešmetiniame susirinkime, laikytame gruodžio 7 dieną, nutarė paaugoti Lietuvos socialdemokratams 20 dolerių. Aukla siunčiama tiesiog Lietuvon K. Bielino vardu. Be aukos kuopa nutarė padidinti mokesčių į Socialdemokratų Remimo Fondą 5 doleriais. Se-niau kuopa mokojo 5 dol. metinės mokesčių į Socialdemokratų Remimo Fondą; dabar moko 10 dolerių.

—Reporteris.

Tarptautinis Frontas

RUSIJA

X. Triofnov, žymus ekonomistas rašo straipsnį rusų laikrašty "Viestnik Promyshlennosti, Torgovli i Transporta".

1921 metais, kada bolševikai gavo daugiau galimybės užimti ukio reikalus, jiems pasidarė aišku, kad toliau eiti tuo keliu, kuriuo jie ėjo beveik keturis metus, negalima, nes visos Rusijos ukis turės galutinai žlugti, o su juo sykiu turės žlugti ir komunistų viešpatavimas. Jų vado Lenino buvo aiškiai tada pasisakyta, kad iš kapitalizmo į komunizmą išsyrk peršokti pasirodė negalima; reikia pereiti tam tikrus pereinamus etapus. Visiškai nuo kapitalizmo atsiskirti negalima, reikia jį dalinai daleisti ir komunistų šalyje.

Svarbesnė ekonominio gyvenimo "srityse" buvo įvesta taip vadinamas — valstybinis kapitalizmas, o antraeilėse srityse — gražintos teisės privačiam kapitalui. Žemės ukio srityse naujoji ekonominė politika pasirodė atsiskaityme nuo ukinio gamybos pertekliaus reikaviziejų, vieton jų įvesta, kad ukininkai privalo mokėti iš savo ukio iš anksto valdžios nustatomus mokesnius javais ar šiaip produktais. Atsakomybė už nemokėjamą atsako kiekvienas mokojojas individua-

Rusijoje valstiečiai jau pradėjo kelti maistus del atėmimo nuo jų visų javų. Ir jie kitais metais pasirengę sėti tikrai pusę to, kiek sėjo šimet. Bolševikai taip nusipavė Rusiją, kad jiems patiems tuojau tenai pasidarys karšta. Juo greičiau Rusijoje bolševizmas griūtų, tuo lengviau pasidarytų Rusijos liaudžiai. Bolševikai Rusijoje per septynis metus tik buvo Rusijos tyronai. Ir daugiau nieko nedavė Rusijos liaudžiai, kaip tik priepauidą ir didžiūną vargą.

VOKIETIJA

Gruodžio 7 dieną, Vokietijoje buvo rinkimai. Nacionalistai norėjo atgal pasodinti kaizerį ant sosto ir varė smarkią agitaciją. Respublikos saugotojai yra Socialdemokratų ir jie dėjo visas pastangas, kad Respublika — da demokratija, kuri dabar yra Vokietijoje, kad nepakliūtų į kaizerio globą. Rinkimų daviniai Berlyne rodo, kad demokratijos šalininkai laimėjo.

Berlyne Socialdemokratų Reichstaga išrinkta 130, Nacionalistų 104, Centristų (klerikalų) 68, Vokietijos žmonių partijos 50, Komunistų 45, Bavarijos žmonių partijos 18, Vokietijos demokratų partijos 32, Kraštutinių nacionalistų 4 ir ekonominės partijos 10.

Socialdemokratų iš anksto tikėjosi, kad šiuose rinkimuose jiems pasiseks laimėti. Taip ir įvyko. Vokietija dabar lošia labai svarbią rolę Vakariniame Europoje. Laimejimas demokratijos Vokietijoje, sustiprins demokratijos šalininkus ir kitose šalyse. Nacionalistai, komunistai ir kiti diktatoriai galės citi sau kur noris su savo diktatūra. Vokietijoje jiems dirvos daugiau nebus.

Vokietijos Socialdemokratų vien tik reikia pasveikinti jų dideliame laimėjime rinkimų kampanijoje.

Socialistų Partijoj

NAUJOJI ANGLIJA

Socialistų Partijos Sekretorius-Organizatorius Naujojoje Anglijoje dabar yra d. W. E. Fitzgerald. Jis pradėjo eiti savo pareigas nuo gruodžio 1 dienos. Naujosios Anglijos draugai džiaugiasi, kad jie gavo toki darbštų ir gabų organizatorių.

NEW YORK

Lapkričio 16 New Yorke pasimirė d. L. Simon. Reikia pažymėti, kad d. L. Simon pri-gulėjo prie Socialistų Partijos per 40 metų be pertraukos. Tokių draugų labai mažai yra. Jis visą laiką dirbo su pilnu įsitikinimu, kad Nauja Gaidynė turės ateiti ir, kad Socializmo tvarka įvyks.

CONNECTICUT

Socialistų Partijos skyrius Hampdene turėjo savo susirinkimą. Tame susirinkime nutarta pradėti smarkią agitaciją už gavimą naujų Socialistų Partijai narių. Tam organizavimo darbai paskyrė 9 narius į komitetą. Draugai tikisi, kad greitoj ateity jie gaus daug naujų narių Socialistų Partijai.

Kuopa išrinko delegatais į Socialistų Partijos Konvenciją sausio mėnesį šiuos draugus: J. McLevy, M. F. Plunkett, K. C. Jursk ir M. Rice.

Dr. M. Hillquitas iš New Yorke, laikė prakalbą nedėlio, gruodžio 7, New Haven, Conn. Taipgi d. N. Thomas kalbėtoja patį dieną New London'e. Ir kitų masinių mitingų yra rengiama šioje valstijoje.

MARYLAND

Baltimorėje, Socialistų Partijos kuopos susirinkime d. Neistand raportavo, kad čia galutinai yra nutarta suorganizuoti Progresyve Partiją. Į tą naują partiją rengiasi įstoti ir geležinkeliečiai. Jis taipgi priminė, kad Jaunų Socialistų Lyga smarkiai veikia.

PENNSYLVANIA

Philadelphijoje Socialistų Partijos kuopa buvo surengusi lekciją. Prelegentu buvo Dr. H. Fineman iš Temple University, lektijos tema: "Klasų Psychologija ir Literatūra". Lekcija įvyko lapkričio 23 dieną ir turėjo didelio pasisekimo.

NEW YORK

New Yorke Socialistų Partijos kuopa turėjo labai žingeidų susirinkimą Debs'o Auditorijoje. Kuopos organizatorius pranešė, kad kuopa lapkričio mėnesį pardavė savo nariams tris syk tiek stampų, kaip pirmiau budavo pardutuota. Prezidentinėje kampanijoje draugai labai energingai darbavosi. Dabar jie čionai galvoja, kad butinai sudarius Progresyve Darbininkų Partiją.

OREGON

Umatilla, Oregon. Iš ten ateina labai geros žinios. Socialistai ir darbininkai, laike partijų rinkimų susijungė į daiktą ir susirio tvirtais ryšiais. Dabar čia varoma didelė agitacija už prirašymą prie Socialistų Partijos naujų narių. Dr. McFarland rašo, kad dabar surinko 200 parašų ir tikisi, kad tie visi prisidės prie Socialistų Partijos.

Iš Lietuvos S.-D. Partijos gyvenimo

Šančiai. Š. m. spalio 19 dieną įvyko LSDP. Šančių organizacijos susirinkimas. Susirinkime dalyvavo 50 organizacijos narių ir keleta prijauniančių draugų.

Kauno miesto tarybos s.-d. frakcijos draugai išaiškino pragaistą buržuazinės daugumos taryboje darbuotę, kuri vienu rankos mostu paskiria po 5000 litų pragrati, švenčiant kanalus ir griovius, o badaujančių bedarbių šelpimo klausimą, net svarstyti neprileidžia. Labai darbininkai pasiviktinę lenkų darbininkų frakcija "Vienybė", kurie prašė tarybon darbininkų balsais, susivieniję su buržuazijos agentais, eina prieš darbininkų reikalus net tokiame svarbiame klausime, kaip bedarbių šelpimas.

Be to, nutarta kuopos nariams pasiskirstyti bureliais, kurie su paskirti jiems dirbtuvių darbininkais užmezga ryšius ir padeda jiems organizuoti bei susiprasti.

Primta 8 kandidatai, kurių tarpe 2 moterys.

Pažimėtina, kad šančių organizacija įgauna internacionalinį pobūdį, į organizaciją įeina įvairių tautų draugai ir susirinkimuose kalbama lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis, kas pilnai atitinka įvairių tautų darbininkų apgyvenimą šančiams. Tas įrodo, kad darbininkai meta tautinį fanatizmą ir pradeda sutartinai įeikoti teisingesnio, visiems lygaus gyvenimo sutvarkymo socialdemokratinės organizacijos. —Buves.

Krakiai. (Kedainių aps.). Š. m. spalio 12 d. LSDP. Krakų organizacijos įvyko visuotinis narių susirinkimas. Susirinkimas buvo labai gyvas. Svarstyta įvairūs klausimai, butent: organizavimosi reikalas, per rinktas organizacijos komitetas (į kurį įeina draugai K. Liutkus, P. Turkus ir V. Gilis), nutarta steigti knygyną ir platininti savo laikraščius, įsigyti savo raudoną vėliavą ir t.t.

Organizacijos narys dr. A. Trumpickis skaitė paskaitą temoje "Socializmo istorija". —Zelmuo.

Veiveriai (Mariampolės ap.). Vietinė S.-d. kuopa norėdama surengti viešą paskaitą, kurią prižadėjo laikyti prof. Jonas Šilpas, tema "Valstybė ir bažnyčia", kreipėsi į mokyklos direktorių Januškevičių, prašydama paskaitai mokyklos salės, bet direktorius, kaip geras katalikas, salės nedavė. Tuo tarpu toj salėj leidžia daryti susirinkimus visokioms buržuaziniams-klerikaliniams organizacijoms.

Salė gauta kitur ir tuoj išlypta skelbimai. Direktorius taip išsigando tų skelbimų, kad tuoj, net be pedagogų tarybos nutarimo, saviškai uždraudė visiems mokiniams ir mokytojų kursams paskaitoj dalyvauti. Žmonėms, kurie už metų eis mokytojauti — šviesti liaudį užginta klausyti, kas dedas pasaulio. Tačiau paskaita spalio 19 d. įvyko. Žmonių buvo pilna salė. Paskaita sutikta didžiausiu delfu plojimu. Keli federacijos bernai mėgino skandalyt, bet nepavyko. Lauksim daugiau tokių paskaitų.

—Veiverietis.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8508

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
at Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienuos Ben-
rovis, 1739 So Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakovų kainos:

Chicagoje — pašto:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

Chicagoje per užsakovus:
Viena kopija 8c
Savaitėi 18c
Mėnesiui 75c

Uvienytose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:

Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui .75

Lietuvon ir kitur užsakovams.
(Atpiginta)

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pilnais reikia eisti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu

Nuo to laiko, kai Anglijoje laimėjo rinkimus konservatoriai, tai Amerikos spaudoje nuolat pranašaujama greitas Herriot'o kabineto puolimas Francijoje. Amerikos laikraščių korespondentai po vieną kartą arba daugiausia kiekvieną savaitę praneša, kad Francijoje ateina valdžios "križis".

Paskutinis tų "križių" buvo pranašaujamas dviejų dienų atgal, kai Francijos premjeras paskelbė atvirą kovą komunistams ir klerikalams. Na, o kas pasirodė? Užvakar, balsuojant atstovų bute rezoliuciją, išreiškiančią valdžiai pasitikėjimą, 319 atstovų balsavo už ją ir 29 prieš. Tie 29 balsai tai visa komunistų frakcija Francijos parlamente. Iš "križio" išėjo tuščias burbulas.

Herriot'o kabinetas nepuls tol, kol ji remia socialistai. O Francijos socialistai kolkas neketina atimti savo paramą valdžiai, nes jie žino, kad, jeigu dabartinė valdžia griūtų, tai jos vietą užimtų atžagareiviai.

Socialistai netiki į obalsį "Juo blogiau, juo geriau". Tenai, kur dar nėra galimybės įsteigti grynai socialistinę valdžią, socialistai remia pažangias partijas prieš atžagareiviškas.

Komunistai gi elgiasi atbulai. Jeigu jie negali patikti valdžiai ir savo rankas, tai jie stengiasi kaip įmanoma kenkti socialistams ir pažangioms partijoms. Anglijoje jie kovojo prieš Darbo Partijos valdžią. Vokietijoje kuone visos jų atakos yra atkreiptos prieš socialdemokratų.

Francijoje jie kovoja prieš socialistų ir prieš radikalią Herriot'ą. Lietuvoje komunistai patikėjo, kad daro "kapitalistų pikčiaus, negu ką kita, atakuoja socialdemokratų, o liaudininkus pikčiaus, negu klerikalus. Amerikoje Fosterio "partija" aršiaus, ne-

gu Coolidge'ą arba Davis'ą, šmeižė La Follette'ą.

Kuomet, ačiu komunistų pastangoms, atžagareiviai pajima viršų ir toje šalyje prasideda reakcija, tai komunistai šaukia: "Na, ar mes nesakėme, kad dabartinė kapitalizmo tvarkoje nėra galima tikrai viena iš dviejų — arba buržuazinė priešpauža, arba komunistinė "proletariato diktatura!"

Bet iš tiesų, tai buržuazinės priešpaužos šandie pasaulyje būtų dešims kartų mažiau, jeigu komunistai nebūtų daugelyje šalių įkėlę baltą reakciją.

Estonijos valdžia labai žiauriai apsiėjo su komunistais, kurie mėgino gruodžio 1 dieną padaryti ginkluotą sukilimą. Viso tų sukilėlių buvo tikrai apie dvejetas šimtų, taigi nuverstį valdžią jie negalėjo. Vienok valdžia keletą dešimčių jų sušaudė.

Toks žiaurus sukilimo malsinimas rodo, kad valdžia buvo persigandusi. Teroras yra baltų priemonė.

Estonijos sukilimas priemeneseniai numalšintą Gruzijos sukilimą. Gruzijoje valdžia pasielgė dar net žiauriaus, negu Estonijoje, nes tenai ji šaudė net ir tokius žmones, kurie sukilime nedalyvavo ir negalėjo dalyvauti, kadangi jie senai buvo suimti ir sėdėjo kalėjime. Logiškai galvojant, reikia pripažinti, kad bolševikų valdžią sukilimas Gruzijoje buvo dar labiau nugalėjęs, negu Estonijos buržuazinę valdžią komunistų "pučas".

Tarp tų dviejų sukilimų taciau yra ir principali skirtumas.

Gruzijos sukilėlių negali smerkti joks padorus žmogus. Nes Gruzijoje bolševikai yra panaikinę žmonių laisvę ir įvedę žiauriausią despotizmą. Kaip tenai žmonės gali apginti savo teises, jeigu jiems neleidžiama ne organizuotis, ne susirinkimus daryti, ne spaudoje savo nuomonės išreikšti, ne išsiskirti tokią valdžią, kokios jie nori? Sukilimas prieš despotizmą yra beveik vienintelis apsigynimo būdas pavergtiems žmonėms.

Kas kita Estonijoje. Tenai žmonės turi pilietines teises ir laisves. Jie renka valdžią, jie gali kritikuoti ją, jie gali organizuoti politikus ir kitokiais tikslais. Estonijos įstatymai draudžia tikrai smurto ir ginkluotos kovos keliu eiti prieš nustatytą krašto tvarką arba prieš atskirus asmenis.

Jeigu Estonijos komunistai stovėsi ginklo valdžios nuvertimui, tai jie tuo pačiu darė ataką prieš žmones. Nes juk žmonės tą valdžią buvo išrinkę.

Po numalšinimo komunistų "pučo" Estonijoje lietuviškų Maskvos davėkų spauda ėmė šaukti: "Ar matote, ką daro kapitalistų diktatura Estonijoje?" Bet tai yra blifas. Žiaurmas yra blogas daiktas, bet tai dar nėra diktatura.

Jeigu Estonijos žmonės taip pat neturėtų laisvės, kaip Gruzijos (arba visos Rusijos) žmonės, tai Estonijos valdžia būtų diktatoriška, ir tiems, kurie kovoja prieš ją kad ir su ginklu rankose, visi simpatizuotų. Dabar gi Estonijoje dar taip blogai nėra.

Prieš Estonijos valdžią galima kovoti įstatymineis priemonėmis — organizuojant darbininkus, kritikuojant valdžią spaudoje, dalyvaujant rinkimuose ir parlamente ir t. t. Kas šitų kovos priemonių nenori (arba nesugeba) vartoti ir griebiasi revoliucijos ir bombos, tas pats nepripažįsta laisvės kitiems žmonėms.

Apžvalga

51 PARTIJA

Vokietija yra viena tų šalių, kurios daugiausia nukentėjo dėl karo ir pokarinės politikos, viepatavusios Europoje nuo 1918 metų beveik iki dabar. Ji ne tik tai buvo sumušta ir turėjo nusižeminti pergalėjusioms valstybėms, bet pergalėjusiai staciai mėgino suardyti ir sudraskyti ją.

Nuo tų baisių smugių Vokietija dabar jau pradeda atsigaunti, ką parodė paskutinių, įvykusių joje, rinkimų rezultatai. Elementai, kurie stovėjo už anarchiją ir pilietinį karą, tuose rinkimuose pralaimėjo, o tos jėgos, kurios kovojo už respublikos palaikymą ir už ekonominę krašto rekonstrukciją, žymiai sustiprėjo.

Bet Vokietija dar tikrai sveiksta. Iki visiško blogųjų karo pasekmių likvidavimo jai dar toli.

Telegramos praneša, kad paskutiniuose Vokietijos rinkimuose dalyvavo ne mažiau ir ne daugiau, kaip 51 partija!

Tai parodo, kiek dar tebėra suirus politinis Vokietijos organizmas.

Normalizavę padėtyje visuomenė turi daug maž tik partijų, kiek ji turi ekonominių klasių (grupių su skirtingais reikalais). Vieną partiją sudaro žemvaldžiai, antrą — stambiojo kapitalo savininkai, trečią — smulkieji savininkai, ketvirtą — bėturčiai. Kai kada organizuojasi ir atskira partija uklininkai. Kai kada, be to, finansinis ir pramoninis kapitalas skyla į dvi priešingas partijas, Pagalios, kartais susidaro atskiros partijos da ir iš priešingų religinių grupių (tenai, kur eina aštri kova tarp įvairių religinių pasekėjų).

Taigi, prie normalės padėties Vokietija nepirvalėtų turėti daugiausia, kaip kokias šešias ar septynias ar aštuonias partijas. O tuo tarpu jų tenai yra privise net 51.

Nėra abejonės, kad, laukui be gant, milžiniška dauguma tų partijų turės išnykti. Jau ir dabar matome, kad iš begalinio Vokietijos partijų skaičiaus tikrai koks penkis tikrai kovoja tarp savęs dėl valdžios: socialdemokratai, paskui kuriuos eina didelė dauguma organizuotųjų Vokietijos darbininkų; nacionalistai (buvusieji konservatoriai), kuriuos remia dvarininkai ir atžagareiviški uklininkai; "liaudies partija", kuri gina stambiojo kapitalo reikalus; katalikų Centras, apie kurį spėjasi katalikai iš įvairių visuomenės sluoksnių (pradedant junkeriais-dvarininkais ir baigiant nesuipratusiais darbininkais); ir demokratai, suvienijusieji dalį smulkiosios radikalinės buržuazijos ir inteligentijos.

Iš kitų partijų apie valdžios paėmimą ir savo rankas avajuoja gal but tikrai komunistai ir ultranacionalistai (fašistai). Bet jiedvi deda savo viltis ne tam, kad jom kada nors pasiseks patraukti savo pusėn daugumą pi-

liečių, o tikrai ginkluotam perverimui. Dabar, tečiau, kuomet visi ženklai rodo, kad Vokietijai daugiausia nebegrasina katastrofos pavojus, tai tom dviem partijom atėities nebėra. Jiedvi jau smunka žemyn.

Vienok ir iš tų penkių stambiųjų partijų Vokietijai atėityje reikalingos bus ne visos. Mes matome, kad Anglijoje yra tik trys didelės politinės partijos, iš kurių viena (liberalų partija) jau skaldosi ir silpnėja, taip kad nežilgio tenai gal pasiliks viso tikrai dvi stambios partijos: darbininkų partija ir kapitalistų partija. Austrija gi jau yra to pasiekusi, prie ko eina Anglija. Austrijoje šandie faktinai gyvuoja tikrai dvi partijos: "krikščioniškųjų socialų" partija, apie kurią yra susispietę visos kapitalistinės ir buržuazinės grupės, ir socialdemokratų partija, reprezentuojanti darbininkus.

Kol Vokietija pasieks panašaus visuomenės pasidalinimo nuo 51 partijos prisieis prie dviejų milžiniškų politinių susigrupavimų, turės, žinoma, prabėgti geroka eilė metų. Bet tuomet tenai eis kova jau hebe už respublikos išlaikymą arba reparacijų naštos paskirstymą arba kitą kurį laikiną reikalą, bet — už socializmo tvarkos įvykinimą.

MIRĖ PROF. KAZYS BUGA.

"Vienybė" praneša gavusi iš p. Račkausko (iš Londono) kalbėgramą, kad:

"Gruodžio 2 dieną pasimirė kalbininkas profesorius Kazys Buga."

K. Bugos mirtis tai labai skaudus nuostolis Lietuvai. Jisai, po profesoriaus Jablonskio, yra daugiausia padaręs lietuvių kalbos tyrinėjimui ir "valymui". Kaip tik dabar jisai rengė didelį lietuvių kalbos žodyną, bet mirtis nedavė jam to svarbaus darbo pabaigti.

Rašančiam šiuos žodžius teko gerai pažinti nabašuką Kazi'į per dvejatą metų draugauti su juo. Tai buvo Petrukyje, 1903 ir 1904-5 metais Buga tuo laiku dar nebuvo žinomas, išskiriant mažą būrelį artimų jo pažįstamų. Jisai tuomet privaliai rengėsi prie kvotimų iš 3 klasių gimnazijos, o kursas, kad paskui galėjęs įstoti į universitetą studijuoti kalbas.

Jau ir "švedas" budamas tečiau, Kazys Buga parodė nepaprastai didelį susidomėjimą kalbų mokslu ir nepaprastą gabumą šitoje srityje. Jo įkvėpėjas ir mokytojas buvo katalikų dvasinės akademijos profesorius, garsus kalbininkas, kun. Jaučius. Pas jį Buga praleisdavo kasdien po keletą valandų, klausydamas jo be galo įdomių išvadžių apie lietuvių kalbą ir jos palyginimus su kitomis kalbomis.

Kai kada išstovės dienoms prof. Jaunius nieko neįsileisdavo į savo kambarius. Jisai buvo liiguistas žmogus ir, reikia pasakyti, nelabai mėgo tvarką arba punktualumą. Dažnai jisai per visą dieną išsėdėdavo savo kambariuose, neįsileidamas net taro išliuoti juos arba pakloti lova. Paprastais dalykais su juo budavo užmiršti atlaikyti mišias arba perskaityti lektiją studentams (dėl ko kun. Būčys ir kiti akademijos profesoriai stverdavo, vosi už galvos iš desperacijos). Bet savo mylimam mokiniui, Kaziui Bugai, jisai visuomet atidarydavo duris (išgirdęs jį belaidžiant tam tikru, iš anksto sutartu būdu) ir praleisdavo ilgas valandas su juo besikalbėdamas.

Prof. Jaunius neturėjo kantybės sistemačiai išdėstyti ant popieros savo galvojimų ir tyrimų rezultatus. Daugiausia jisai tenkindavosi tuo, kad darydavo atskiras pastabas ant įvairių sklypelių popieros.

Iš kitų partijų apie valdžios paėmimą ir savo rankas avajuoja gal but tikrai komunistai ir ultranacionalistai (fašistai). Bet jiedvi deda savo viltis ne tam, kad jom kada nors pasiseks patraukti savo pusėn daugumą pi-

liausiems pažįstamiems apie tai, ką įdomesnio jisai iš jo išgirdavo. Per Bugą mes visi, tuo laiku studentavusieji Petrukyje augštesniosiose mokyklose, buvome pasidarę ypatingos Jaunius rašybos šalininkai ir gana skeptiškai žiūrėdavome į Rygiškių Jona-Kriaušaitį (Jablonskį), kaip lietuvių filologą. Vėliau, beje, Kazys Buga nuo Jaunius teorijų įtakos pasiliuosavo.

Kitu kuop, išskiriant kalbų mokslą, Kazys Buga beveik nesiinteresavo. Petrukyje jisai gyveno labai skurdžiai. Maitinosis prastai. Rašančiam šiuos žodžius yra žinoma, kad Buga tais laikais dažnai per išstas savaites neturėdavo (valgyt) nieko daugiau, kaip tikrai arbatą su duona: arba "pusryčiams", arba "pietums" ir arbatą "vakarienei". Mums rodosi, kad tai ir sunaikino jo sveikatą. Buvo girdėt, kad nežilgio po to, kai jisai pabaigė mokslo universitetą, jisai jau ėmė dažnai sirgti. Dabar jam galėjo but apie 45 metai amžiaus.

Tam pačiam lietuvių inteligentų būrelyje, kuris draugaudavo Petrukyje su nabašinku Kaziu, buvo Augustinas Volde-maras (tuomet dar tikrai gimnazistas, dabar profesorius), Kleofas Jurgeļionis ir mokytojas Dubinskas. Su kitais lietuvių inteligentais Buga dažnai susitikdavo pas privat-docentą Eduardą Volterį, kurio namuose beveik kas savaitę susirinkdavo keletas studentų pasisvečiuot ir pasikalbėt.

Jei Kaziui Bugai nebūtų teke badaut, einant mokslą, tai dar ilgai jisai dabar būtų galėjęs darbuotis visuomenės labui, kaip didžiausias Lietuvos filologas.

Klaipėda dar ne Lietuvos

Atsakydama į skaitlingus protestus delei nepaskelbimo rinkimų Klaipėdos krašte, Lietuvos valdžia bando teisintis ir kaip į priežastį nurodo Klaipėdos sutarties neratifikavimą. Kol tas neįvyks, paskelbimas rinkimų įžeisias Santarvę. Tokio mūsų valdžios "mandagumo" ir sykiu baidumo, nelengva kitur rasti. Ji bijosi užrūstinti Anglus, Prancuzus, Japonus ir kitus. Bet iš kur Lietuva žino, kad leidimas klaipėdiečiams balsuoti sukeltų prieš mus tas valstybes. Priešingai, gal jos apsidžiaugtų ir pagreitintų ratifikavimą. Jei mes butum taip bijoję Santarvės pykčio, tai nebūtumėm nei kojos ikėle Klaipėdon. Arba, jei Santarvę būtų taip pikta, tai, nežilgio po Klaipėdiečių sukilimo prieš prancūzų garnizoną, ji galėjo atvežti kariuomenės, laivų ir užimti vėl kraštą. Bet tas nebuvo padaryta, nes visi žinojo, kad Klaipėda yra Lietuvos, o ne kieno kito.

Tik krikščionys-demokratai iškelė naują teoriją, kad Klaipėda dar nėra mūsų ir jos gyventojai negali skaitytis pilnais piliečiais iki nebūs pasirašytas, teisingiau pasakius patvirtintas, poisingas gabalas. Dar pusė bėdos jei patvirtinimas įvyks greitai laiku. Bet kas bus jei, kaip daugelį kartų atsitiko, prancūzų, japonų ir kiti parlamentai ratifikavimą užtes ilgesniam laikui? Ar Klaipėdiečiai dėl to turės kentėti priešpaužą, vietoj laisvo demokratinio gyvenimo. Nereikia užmiršt, kad tas kraštas atimtas iš svetimų, ir labai įėjautrus. Ir šidava juk keltų bėdų trupkumą jei ponas Tumėnas išrašytų kokį nors paragrafuką, atimantį jai teisę rinkti savivaldybės, seima ir įsakanti gyventi po gubernatoriaus kaimanda. O panašus dalykas kaip tik ir taikinas Klaipėdai, tai mūsų senai prabėgusi žemai. Primant Lietuvos valdžios dabartinį nusistatymą dėl Klaipėdos, tektų neišvengiamai su tikti, kad tojo krašto likimas dar neišspręstas. Pirmiausia konvencijos ratifikavimas gali užsistėti labai ilgai. Sakysim anglų parlamentas, kurs į viską stengiasi žiūrėti rimtai, panorės

persitkrinti, kad Lietuva pajėgia valdyti Klaipėdą ir jog gyventojai patenkinti savo likimu. Bet gyventojai bus patenkinti tik tuomet, kai susilauks demokratijos tvarkos, kai turės laisvę. Tuom tarpu mūsų valdžia klaipėdiečiams to neveda.

Paimkim dabar prancuzus. Pasiduodami lenkų įtakai, jie irgi gali užstėti keliems metams ratifikavimą, kad sukėlus didesnių valdų tarp klaipėdiečių ir Lietuvos. Jeigu į valdžią įeity Lietuvos. Poincarė, tai pati sutartis greičiausia būtų nepatvirtinta ir lietuviams vėl reikėtų išnauju pradėt derybas daug nepatogesnėse sąlygose. Prieš mus stotų ir Klaipėdos gyventojai, kuriems saugavalgas gubernatoriaus ir jo patarėjų šeiminkavimas bus nusibodęs iki kaulų. Varšuvai rasis pulki proga patenkinti savo apetitus.

Sovietų Rusijos Pramonė

(Tęsimas)

1913-14 g. metais Rusijoj dirbo 293 fabrikos, iš to skaičiaus 47 fabrikos dabartinės Lenkijos ribose. Viso šiais 1923-24 g. m. dirba 112 fabrikų, iš kurių 110 įeina į cukraus treštą. 1914-15 g. m. cukriniais runkeliais Rusijoje buvo užsėta 697,370 dešimtinų žemės, o 1920-21 g. m. tik 180,320 dešimtinų. Cukrus Rusijoje yra pabrangęs dvigubai, dėl tos priežasties dabartinę gamyba pilnai patenkina vidaus rinką. Prieš karą Rusija buvo cukraus eksporto šalis, t. p. buvo išvežta į užsienį:

1910-11 g. m. — 19,952 tukst. pudų.

1911-12 g. m. — 31,653 tukst. pudų.

1912-13 g. m. — 10,278 tukst. pudų.

Tekstilinė pramonė.

Tos pramonės aš paliesiu tik medvilnės ir linų apdirbimo šakas.

1914 m. medvilnės gamyboje buvo:

Anglija — 55,971 tukst. ratelių ir 805 tukst. stovų.

Amer. Jungt. Valst. — 31,520 tukst. ratelių ir 698 tukst. stovų.

Vokietija — 11,405 tukst. ratelių ir 280 tukst. stovų.

Rusija (Lenkijai ir Pabaltės valstybėms tenka apie 22 nuoš.) 9,225 tukst. ratelių ir 249 tukst. stovų.

Viso 1913-14 metais buvo apdirbta Rusijoj medvilnės 27,8 mil. pudų, iš kuro skaičiaus 13 milij. pudų atgabenta iš užsienio. Po karo Sov. Rusijos medvilnės pramonės šak atrodė:

(Sulig Soc. Choziaistvo)

1923 m. 9-10 Nr. 311 psl.)

1921-22 g. m.

rat. skaič. (tukst.) — 2,609

stovų skaič. (tukst.) — 63,3

išdirbta audinių (tukst. pudų) — 3,065

1922-23 g. m.

ratelių skaič. (tukst.) — 3,078

stovų skaič. (tukst.) — 97,7

išdirbta audinių (tukst. pudų) — 4,537

Linų apdirbimo srityje prieš karą Rusija turėjo trečią vietą:

Anglija 1911 m. apdirbo 9,9 mil. pudų linų.

Prancuzija 1911 m. apdirbo 5 milij. pudų linų.

Rusija 1911 m. apdirbo 5 mil. pudų linų.

Rusijoj prieš karą užaugdavo iki 80 milijonų pudų linų, didesnis dalis buvo eksportuojama užsienin. Žymi dalis apdirbama namų pramonėje (1912 metais apie 10 milij. pudų). Praeitais metais Sov. Rusijoj buvo surinkta iki 10 mil. pudų linų, bet didesnis dalis pasiliko uklininkų rankose namų pramonės reikalam, nes tekstilinės pramonės išdirbiniai labai brangūs.

Pastaraisiais metais Sov. Rusijos linų pramonė šiaip dirba:

1921-22 g. m.

ratelių skaič. tukst. 179,4

stovų skaič. tukst. 4,73

išdirbta audėklo (tukst. pudų) — 964,2

1922-23 g. m.

Tas viskas gali, žinoma, ir neįvykti, bet su tomis galimybėmis reikia skaityties. Kas sugeba permątyti, tas ir išlošia.

Pradžioj šio straipsnio Lietuvos politiką link Klaipėdos mes pavadinom bailia. Jei krikščionys-demokratai elgtusi taip, turėdami omeny valstijos gerovę būtų dar pusė bėdos. Bet jie ne krašto atėitim vadovaudamiesi atima klaipėdiečiam paprasčiausias demokratines teises, o savo partijos. Naujai išrinktieji Lietuvos seimo atstovai nepritarę nesamoningiems krikščionių-demokratų žygiams ir štai kodėl jų neįsileidžiama. Ir del savo partijos išrokinavimų, o ne del kitko Lietuvos valdžia tebelaukia priespaudoj tą kultūringą kraštą, kurs, patsai pasiliuosavęs nuo svetimų, ištiesė mums ranką bendrai ateičiai ir likimui.

—M. V.

ratelių skaič. tukst. 248,6

stovų skaič. tukst. 8,25

išdirbta audėklo (tukst. pudų) — 1787,3

Aukščiausiai patiekti skaitmens (del visų išnagrinėtų pramonės šakų) savo daugumoj yra imti iš šių leidinių: "Viestnik trgovli, promishlennosti i transporta", "Socialistieskoje choziaistvo", "Ekonomiceskaja žizn", "Trudy sekcijs promishlennosti i tovarobmienna", Borisov "Ekonomiceskaja geografijs Rossijs novogo vremeni", Levi "Osnovy ekonomiceskago moguschestva" Soed. štatov Ameriki.

Skaitmenis, ėmian tuos, kurie lengviau lyginami. Vengiau imti darbininkų, imonių, gamybos vertės ir t. p. skaičių, nes juos sunkiau būtų lyginti del kainų kilimo, darbo produktinumo sumažėjimo, pramonės koncentravimo tendencijos ir t. p.

Patiekęs keletą statistinių davinijų apie dabartinės Sovietų Rusijos svarbesniųjų pramonės šakų padėti, aš dar paduosiu keletas skaitmenų apie darbininkų padėti, jų darbo produktinumą ir komunistinės pramonės gaminių brangumą. Šių metų V. 27 "Ekonomiceskaja žizn" įžengiamajame straipsny rašo, kad prieškarinių gamybos normų įdeala laikas mesti į šalį ir reikia jau siekti toliau. Svarbesnieji to straipsnio argumentai — krašto elektifikacijos daviniai.

Paliekant ramybėje komunistų svajotojų elektifikaciją, reikia manyti, kad tas viskas kalbama žmonių, mėgusių žmoniuoti, nes kaip gi galima rimtai kalbėti apie pamiršimą prieškarinių gamybos normų, kada jos toli gražu dar nepasiektos ir dar negreit bus pasiektos. Pramonės vystymosi tempas krūta, gaminių realizavime jaučiamas nuolatinis krizis, šalis gyvena bado aplinkybėse. Mano patiektieji aukščiausi daviniai yra savo daugumoje imti iš komunistų pusoficialių bei oficialių leidinių, ne kiek neperdėti, o jie rodo visai ką kitą. Imant bendrai visą pramonę, jos gamyba šiais metais siekia kiekybės atžvilgiu geriausiu atveju 80 — 35% prieškarinių normų. Siek tiek šaltesnio kraujo, matomai, yra Gromanas (jy vienas žymiausių ekonomistų veikėjų). Jis savo knygutėje (Choziaistvenoje polozenie S. S. S. R.) sako, kad, kainoms pakilus, 1923 m. pramonės gamyba sudarė 45% prieškarinės (vertės atžvilgiu); pramonės vystymuisi jis pranašauja tempo puolimą, ką patvirtino jau šių metų gamyba, kada kai kuriose srityse organizuotai, plano nustatymo keliu, įvyko gamybos sumažinimas.

(Bus daugiau)

Plumbing, Heating
Kaipo lietuvis, lietuviams visados
patarnauja kuogeriausiai
M. Yuška,
5228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Mirė dirbtuvė lietuvis

Ranstis, pavalgęs pietus, sudribo ir numirė.

Vakar Segal kriaučių dirbtuvė, prie Milwaukee ir Girard, staigia mirtimi numirė Ignas Ranstis. Pavalgęs pietus, jis sudribo ir už kelių minučių buvo nebegyvas.

Ignas Ranstis buvo 48 metų amžiaus, vedęs, gyveno 4350 S. California Ave.

Nušovė karčiamoje

Bruno Wisniewski, 4910 So. Wood St., liko nušautas karčiamoje prie 4958 So. Wood St. Stanley Yrecka, 4621 So. Wood St., gi tapo pašautas ir sunkiai sužeistas. Šovikas buvo John Kaczmar, 4954 So. Wood St., liko gi tiek skaudžiai sužeistas, kad yra arti mirties. Sumušė gi jį tulas John Kruzka jati po to kaip Kaczmar savo baisų darbą buvo atlikęs. Visi jie, taip jau ir Steganas buvo budynėse Mrs. Mary Dusk, 4940 So. Wood St., kur jie visi gerai prisitaukė mūšais. Eidami iš budynių visi užėjo į karčiamą dar daugiau išsigėrė. Begeriant turbūt susipiko ir Kaczmar pradėjo šaudyti. Kaip įprašydė šaudimas, delko jis įvyko, nėra aišku, nes nė vienas negali tinkamai papasakoti kaip ten ištikrųjų buvo. Sužeistieji gal ir pasveiks. Kaczmar tapo areštuotas ir kaltinamas žmogžudystėje.

Verčia policiją daugiau dirbti

Visi policistai turi dirbti 10 val. ir atima jiems poilsio diena.

Policijos viršininkas Collins užvakar išleido naują įsakymą policijai, kuriuo policistų darbo diena prailginama iki 10 valandų ir taip jau panaikinama viena diena į savaitę poilsio. Tas Collins įsakymas paliecia netik paprastus policistus, bet ir viršininkus, išėmus tik tuos policistus, kurie eina specialines pareigas.

Collins išleisdamas šį įsakymą pareiškė, kad tai daroma todėl, kad Chicago trūksta policijos. Esą reikia mažiausia dar 700 policistų (dabar Chicagoje yra 4,600 policistų). Žiemos laikui gi atėjus labai žymiai padidėja piktadarybių skaičius. Duodant vieną dieną į savaitę poilsio, kasdien nedirba šašta dalis visų policistų. Naujuoju įsakymu vieni pradeda dirbti 5 v. po piet. ir dirba iki 3 val. ryto, o kiti pradeda 10 val. vak. ir dirba iki 8 v. ryto, tokiu būdu tarp 10 v. ir 3 v. nakties, kada buna daugiausia piktadarybių gatvėse dirba dvigubas skaičius policijos. Dieniai policistai dirba 12 val. į dieną, bet gauna 2 val. pietus.

Policistai yra labai nepatenkinti savo viršininko įsakymu ir rengiasi su juo griežtai kovoti. Taip jau veikiausia paduos savo protestą ir mayorui. Kad neelkvojus laiko, Collins sustabdė net ir fizinių policistų lavinimą ir praktikavimą šaudyti.

Prieš ketvertą metų policistai dirbdavo 9 val. į dieną ir gaudavo tik 2 dienas poilsio į mėnesį. Porą metų atgal miesto taryba sutrumpino darbo dieną iki 8 v. ir davė vieną dieną poilsio į savaitę. Bet ji suteikė policijos viršininkui teisę panaikinti šį miesto tarybos patvirtimą, kada tik bus svarbus reikalas. Collins sako, kad tik tada policistai atgaus savo senasias darbo sąlygas, kada arba bus padidintas policistų skaičius, arba sumažės skaičius piktadarybių.

Dailės Institute

Prie Dailės Instituto atidaroma dramos mokykla. Budavoja mas ir teatras.

Vis dar tebesitęsia didžioji Amerikos piešinių ir skulptūros paroda. Bet ji jau greit užsibaigs — gruodžio 14 d. Paskui eis pavienių artistų kurinių parodos.

Dailės Institute dabar eina ir keletas kitų parodų: žaislų, kaurų, molio darbų ir t. t.

Pabaigoj sausio prasidės Chicago ir apylinkėse artistų kurinių paroda.

Dailės Institutas per visą žiemą, iki birželio, sekmadieniais bus uždarymas 8 v. vak., vieton 9 val.

Nuo sausio 5 d. prie Dailės Instituto atsidarys dramos meno skyrius. Bus mokinama visų dalykų, kurie yra surišti su teatru: vaidinimo, dramatinio veikalo rašimo, scenėrijų ir kostiumų gaminimo.

Jau baigiamas budavoti greita Instituto gražus teatras, kuriame galės tilpti 700 žmonių. Ten bus ir mokykla, bet bus statomi ir nauji veikalai. Teatras bus gražiai įrengtas ir geriausiomis scenėrijomis ir kasmet manoma pastatyti daug naujų veikalo.

Tas teatras ir mokykla yra dovana Dailės Institutui nuo p.p. William Owen Goodman, kaipo almintis jų sunaus Kenneth Sawyer Goodman, dramaturgo, kuris žuvo kare. To skyriaus vedėju tapo paskirtas Thomas Wood Stevens, senas teatralas ir velionio bendradarbis ir jo veikalo statytojas.

Persivertė "Radikalas" iš kairės į dešinę

Įžymus chigagietis ir senas anarchystų veikėjas, veikęs kartu su Emma Goldman, žydas Neitizon, anarchistas-komunistas, visur agitavęs ir smarkius spychius sakęs keli metai algal už Rusijos bolševikų komunistų, dabar virto sionistu — žydų tautos liusuotojas, ir darbuojasi, kad žydai išauklėtų savo žemę Palestinoj.

—Šapos Darbininkas.

APIE KALĖDŲ SIUNTINIUS

Paštas, kuris dabar visoj šaly veda kampaniją už ankstyvą pirkimą ir ankstyvą siuntinių kalėdinių siuntinių, kad galėjus siuntinius pristatyti į lauką ir kartu suteikti ir pašto darbininkams progą Kalėdas švęsti, dabar ragina siuntinius savo siuntinius gerai suvinoti ir tinkamai užadresuoti. Viniojant Kalėdų siuntinius reikia gerai suvinoti, kad galima būtų siuntinius pristatyti gerame stovyje; gerai gi užadresuoti siuntiniai greitai pasieks adresantą; taip jau reikia pasidėti ir savo adresą, kad siuntinio del kokios nors priežasties negalint pristatyti, galima juos būtų greitai sugrąžinti siuntėjui.

Pernai ankstyvo siuntimo kampanija pilnai pavyko ir šimtai tūkstančių pašto darbininkų turėjo smagias Kalėdas, nes nebuvo tiek labai nusidirbė. Vėlai siunčiant pasidaro didelis susigrudimas ir darbininkai tiek nusidirba, kad ir Kalėdos jiems nemiels. Abelnai pašto darbininkai visomet Kalėdų laukė su pasibaisėjimu. Siemet pašto darbininkai irgi nori turėti linksmas ir ramias Kalėdas, greitai apsidirbė ir žinodami, kad visi siuntiniai tapo pristatyti į lauką — prieš Kalėdas. Bet tai galima bus padaryti tik tada, kada siuntėjai nelauks paskutinės dienos, bet savo siuntinius išsiųs laiku. Taip darant visiems bus smagiau — ir patiems siuntėjams nereikės bėgioti ir grūstis paskutinėj valandoj, ir pašto darbininkams.

Sportas

UNIVERSAL ATLETIKOS KLUBAS ATSIDARYS GRUODŽIO 13 D.

Ateinantį šeštadienį, gruodžio 13 d., 8 val. vak., atsideris Universal Atletikos Klubas, kur instruktorium bus Karolis Požėla.

Atidarymas bus saunas: trinirosis ristikai, kėlnos sunkiasias vogas atletai, o susirinkusieji irgi galės savo spēkas išbandyti.

I klubo atidarymą yra kviečiami visi sporto mėgėjai. Ten kiekvienas turės progos pamatyti ir įsitikinti, jog pratimas (mankštinimas) yra reikalingas geros sveikatos palaikymui.

Universal Atletikos Klubas randasi Universal State banko name.

POZELOS RISTYNĖS DALYVAUS SHERRY

Gruodžio 19 d. Karolis Požėla risis Roselande, Strumilo svetainėje, su tvirtu priešu Al. MacMarsh. Tose pat ristynėse dalyvaus ir paskilbės New Yorko ristikas Jack Sherry. Sherry yra skaitomas vienas geriausių ristikų Amerikoje.

—Rep.

GOLFININKŲ BANKETAS

Gruodžio 16 d. Great Northern viešbuty įvyks lietuvių golfininkų banketas.

Golfo sezono pabaigtuves lietuvių golfininkai paminės banketu, kuris įvyks Great Northern viešbuty, didmiestyj, gruodžio 16 d.

I banketą yra kviečiami visi, kas interesuojasi golfu ir lietuvių golfininkų veikimu. Tikietus banketui galima gauti Golfo Klube arba pas klubo narius.

—N.

Lietuvių Rateliuose.

Mokslo Draugų paskaita

Ateinantį sekmadienį paskaitą skaitys Dr. Al. Davidsonis

Ateinantį sekmadienį, gruodžio 14 d., Mokslo Draugų prelegentu bus Dr. Al. Davidsonis. Jo paskaitos tema — Parazitizmas.

Parazitais paprastai vadina ma tokie gyvūnai, kurie minta iš svetimo darbo. Gamtoje tai gam paprastas dalykas. Dr. Davidsonis išaiškina įvairias parazitizmo formas ir jo reikšmę.

Tad neužmirškite gruodžio 14 d. atvykti į Raymond Chapel (816 W. 31 St.), Paskaita prasidės 1 val. po pietų. —R.

Ką dainuos Butėnas?

Kaip žinia, gruodžio 17 d. American Bohemian svetainėje įvyks nesenai iš Italijos grįžusio dainininko Jono Butėno koncertas.

Žmonės dabar spėlioja, ką jis dainuos savo koncerte.

Galima jau iš kalno pasakyti, kad koncerto programa bus nepaprastai įvairi. Žymia programos dalį užims arijos iš geriausių operų. Nemažai taipgi bus ir lietuviškų dainų įvairių kompozitorių, kaip tai: Naujallio, Vanagaitio, Petrauskio, Gruodžio, etc.

Tačiau smulkmeniška programą bus paskelbta vėliau. Butėno koncertas chigagietiams bus naujienybė. Tiesa, jis čia ir pirma yra damavęs, bet tai labai senai. Kurie seniau jį girdėjo, — eis jo pasiklausyti, kad patirus, ką su jo balsu padarė Italija; o kurie negirdėję, tai tiems bus idomu išgirsti lietuvių dainininką, kurį italai pakvietė į savo operą dainuoti.

Tad reikia tikėtis, kad Chicago publika skaitlingai susirinks į American Bohemian svetainę, kad padrasinus mūsų jauną dainininką ir toliau su tokiu jau pasiryžimu dirbti meno srity.

—Rep.

Puikus Dramatiško Ratelio vakaras

Buvo vaidinama du veikalai ir suvaidinta juos nepaprastai gerai.

Sekmadienį, gruodžio 7 d., Meldaziio svet. įvyko Dramatiško Ratelio vakaras. Šiame vakare buvo vaidinta net du gana puikus veikalai-komedijos. O kadangi prie Dramatiško Ratelio priklauso visi senieji vaidybos, tai jų vaidinimas buvo nepaprastai puikus.

"Ponas Dauganoris," 4 veiksmų puiki komedija. Jam vis norėjosi daugiau turto. Išvarė savo sūnų, dukterį norėjo išleisti, kad tik atsilkratyti, idant būtų vienam ir apsigyventi su turtinga moterim. Veikalas yra aiškiai parašytas, kad gali kiekvienas suprasti ir juom pasidžiaugti.

Poną Dauganorį vaidino p. J. Stašinas. Jis buvo tuo, ko publika troško. Tai buvo originalis šikštuolis, kuris net degtukų nekentė. Žignas buvo p. St. Dambrauskas. Jis yra vienintelis žmogus, kuris gali žaunas roles vaidinti. Jo kalba aiški, garsi ir jausminga. Ona, jo seserį vaidino p. K. Ripkevičienė. Jai nereikėjo jokio grimo, kad padaryti broliui panašumą. Jos vaidinimas buvo pagirtinas ir gražus. Rodosi, kad jie buvo tikrai brolis ir ir sesuo. Zofija Žemulytė, sėmėrgė — p. J. Zubiniene.

Jos vaidinimas liudijo, kad nieks šios rolės geriau nesu vaidins. Teisutis — V. Pačkauskas, buvo puikus berniukas ir atsakančiai vaidino. Žydas — A. Jusas buvo gražus žydėlis. Jis moka gražiai žydiuoti ir lošti. Kaslė — p. P. Komėžienė, buvo tikra tarnaitė. Marytė — p. O. Dambrauskienė pilnai įsigilino ir suprato savo rolę. Tai buvo sunki rolė, bet p. O. Dambrauskienė ją išpildė.

"Uošvė" į namus — tylos nebus", vieno veiksmo komedija. Tai veikalas, kuris išrodo ne

Jos Skilvio Nevir-nimas Praėjo!

Nervai Stebėtinai pasitaisė.

Mrs. David Hackett iš Hagensburg, N. Y., mums rašo: "Nuo pradėjimo varčiau Nuga-Tone, aš stebėtinai pasitaisiau. Mano nervai, viduriai ir kiti organai labai daug pagerėjo. Aš nebekenčiu nuo vidurių, nemalimo, kaip tik pradėjau varčiau Nuga-Tone. Tai yra ištikrųjų didelis dalykas juos pasitaisyti."

Mūsų laikraščio skaitytojai turėtų pamėginti Nuga-Tone ir jie, be abejoj, stebėsi, kaip sparčiai įsai veikia panašiosios atvejais. Nuga-Tone pagerina stiprumą ir pajėgą, greitai panaudina nervus, kraują ir kum, sutelkia pailsinanti miegą, stimuluoja kepenys ir reguliuoja apetitą ir vidurius. Išdirbėjai Nuga-Tone labai gerai žino ant kiek jis pagalbė jums, nes jie priverčia apstiekiotis garantuoti jį, arba sugrąžinti juos pigius, jei nebutumet pilnai užganėdinti. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per visas aptikas, arba prisiųsk \$1.00 ir gausit tiesiog iš National Laboratory, 1014 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

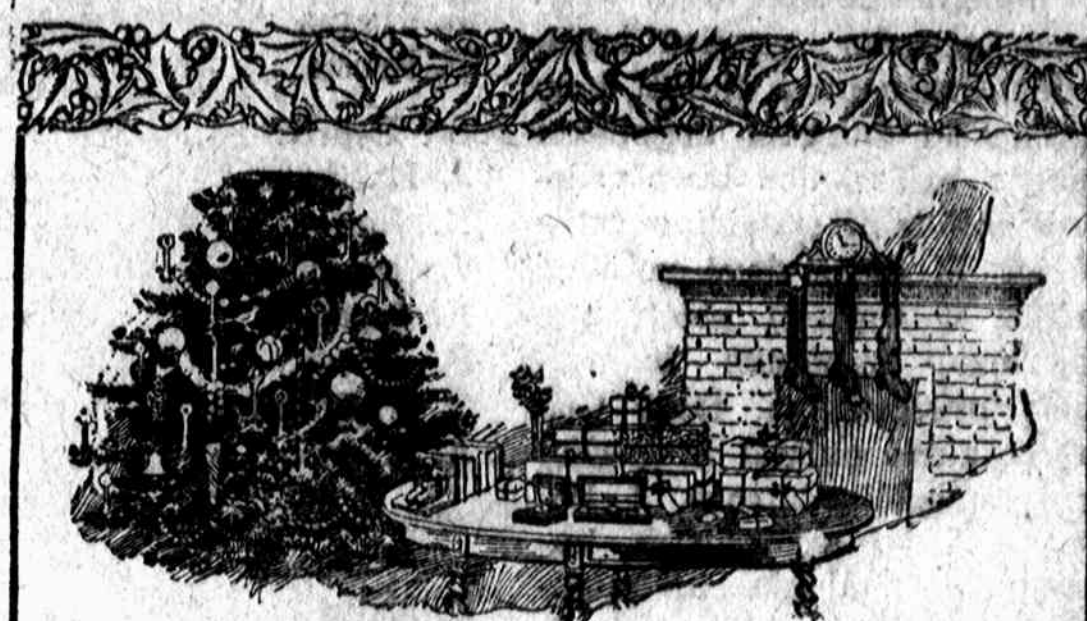
Wennersten's Bohemian Blend

WENNERSTEN'S yra lengviau priren-gti ir jis turi geresnį skonį. Jūs pamėgsite jį!

HENNING WENNERSTEN INC. 2366 LAWRENCE AVE., CHICAGO

rašytas, bet tikrenybė. Svarbiausia, kad Chicago lietuviai gal nebūvo matę tokio aiškaus, interesingo ir pamokinančio veikalo, kaip šis. Aktoriai buvo taip parinkti, kad užteko tik pasižiūrėti ir jau ima juokas. Rodėsi, kad vaidino ne mylėtojai, o tikri profesionalai. Žignas — J. Sankunas, kuris yra visiem žinomas vaidinimuose, buvo naturalis. Mielė, jo žmona — Petronėlė Miller. Ji kaip tik ir tinka tokioms rolėms. Uošvė — Ona Milerienė, (Tęsa ant 6-to pusl.)

Select Gifts of Quality

Kaip Gali Sučedyti Pinigus

Mūsų Kalėdų Klubas yra aprūpintas tikrai del 125 ypau. Yra paskirta 50 Pianų, 25 Radijos, 25 Phonografai, 25 deimantai parduoti už žemesnę kainą, sučedinant, nuo \$100 iki \$200.

Prie Pianų prisideda didelis rinkinys Rolų, šėpų, benčius ir apdangalas.

Seniaus pirkdavo kožas del savęs, nebūvo didelio sučedijimo. Išdirkito primams, negu pirkite ta mūsų milžiniška spēka pirkimo. 2 karlodai Pianų ir dvi karlodos, daleidžia parduoti nacionaliai pagarsintus instrumentus už kainą daug žemesnę, negu kitur.

Mes tikime, kad tokio pasiūlyjimo pietus, be abejonės, negalite niekur rasti Suvienuose Valstijose.

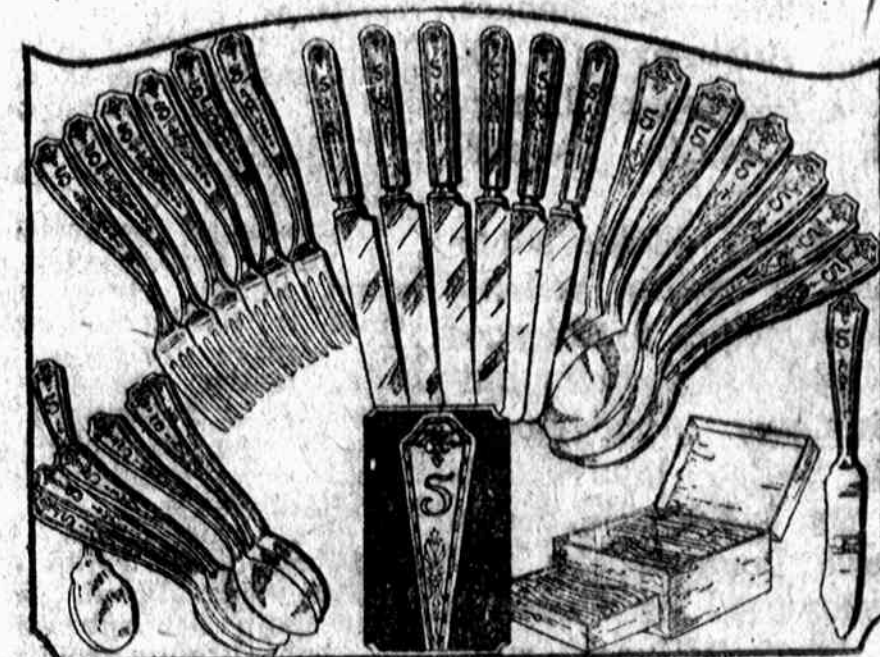
Istojant į klubą reikia tikrai įmokėti \$5 rankpinigų už daiktą; likusius ant lengvų įmokėjimų.

JOS. F. BUDRIK

KRAUTUVĖ LAIKRODELIŲ, DEIMANTŲ, PIANŲ, PHONOGRAFŲ, RADIO APARATŲ, REKORDŲ, PIANŲ IR ROLŲ. 3343 So. Halsted St., 3327 So. Halsted St. CHICAGO.

DYKAI! 26 šmotų setas Rogers su raidėmis Silverware!

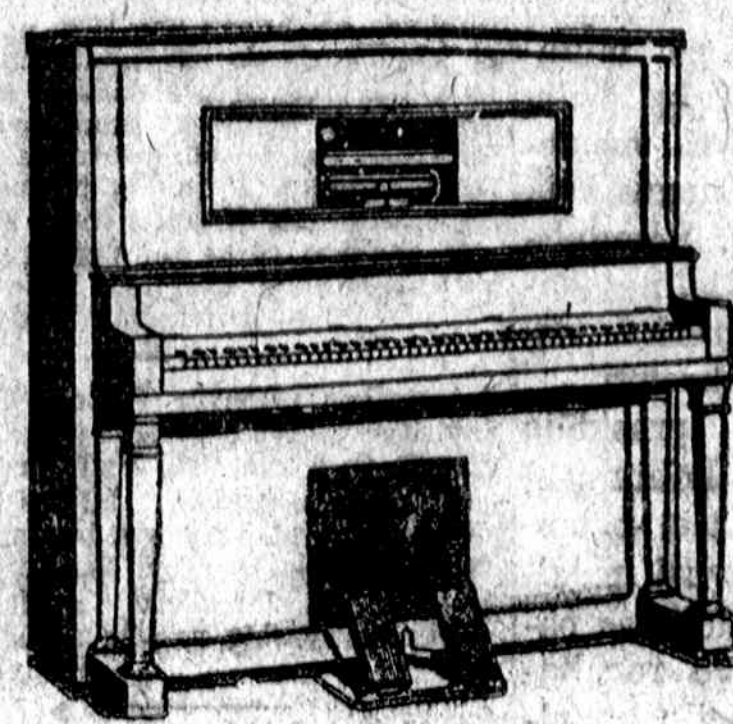
Prie Vollmer Grofiklio Piano!

VEIKITE DABAR!

Tai yra jūsų didelės dykai Kalėdinės dovanos! Gražus 26 šmotų si-dabrinis setas, jūsų vardo raidės ant kiekvieno daikto, viskas skryntėjų su kiekvienu

Vollmer Grofikliu Outfit'u už \$289

Pianų krautuvė atdara iki Kalėdų

KLEIN & BROS. PIANO STORE 2027-29 SOUTH HALSTED ST.

DR. VAITUSH, O. D. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palenkus akis įtempia, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svalgimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudama akių karšči, at-taiso kreivas akis, nuima kataraktą, atlaiso trumparegystę ir toli-regystę. Priemonės teisingos akimis. Visuose atsitikimuose egzaminavi-mas daromas su elektra, parodan-čia mažiasias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vai-kus. Akiniai nuo \$4.00 ir augščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p. 1545 West 47th St. Phone Boulevard 7589

Lietuvių Dentistas patar-naus geriau

Praktikas dantis be skausmo Bridge geriausia aukso Su mas- setom galima valgyti kiekvieną ma- tą. Gaunantysame visą savo darbą, o tamos mūsų kaina. Sengskite sav- dantis, kad nekentų jūsų sveikatai. 1545 West 47th Street. Naktinį Atėjimo 4 v.

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph. D. C., D. O., N. T.

Gydan įvairias ligas, o ypatingai užsiėmusius, be vaistų ir operacijų, naujausias būdas.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill. Brighton Park, 2-ry lubų, Rumais Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų. Vakare nuo 6 iki 8 val. vakara. Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų. Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropractor ir Akusherka

ANIELE KAUSHILLAS

Gydan be vaistų ir be operacijų visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergaite kreipkitės, rasite pagalbą Patarimas dovana. Valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 8, ir nedėlioj nuo 9 iki 12. Tel. Yards 4951 3252 S. Halsted St.

Pūnas žmonių Dr. Ross' ofi-sas kasdien, del gydymo troniškų, nervų, kraujotakų, puslės ir šlapimo li-cu.

1 O orivatiško gydymo kambarys

Čia atėję gausi geriausią Ameriko- nišką ir Europo- nišką b. a. gydymą. Didelis skal- dius žmon. sky- domų kasdien per Dr. Ross, autel- kicia proga duoti geriausį medikali patarimą, te- miausia kaina. To- ki mokėti gali kiekvienas, stes- mokėti, taip kad nei vienas nerai- kija užmesti savo ligą.

Patarimas dykai.

Žinokite apie save tiesa. Visieta pa- aptis yra užtikrinti.

Dr. B. M. Ross, 35 So. Dearborn Street, kampa Dearborn ir Monroe St. Crilly Building, Imlite elevatorio iki 6 augsto.

Priėmimo metu toje pačioje vietoje. Priėmimo kambarys 506 del ryto. Priėmimo kambarys 508 del moterų.

Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 6 val. vakara. Nedėlioj nuo 10 val. ryto, Pamedėlyj, nerėk: 6 subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakara.

Dykai nuo dusulio ir nuo augstos temperatūros kenciantiems

Dykai išbandymas metodo kuri gali varuoti kiekvienas be jokio nesma- gumo arba sugalavimo laiko.

Mes turime metodu, kaip sukontroliuoti dusulį ir mes norime, kad jūs pabandy- tumėte šį mūsų išradimą. Nedaro skirto- mo ar ju senai senai ar dabar pradėję- te sirgti, ar tai yra kaip chronika, lyg- tas arba augsta temperatūra, jūs priva- tote reikalingi dykai išbandymui mūsų me- todu. Nedaro skirto, kad nauji me- todu, jūs gyvenate, juos amžius arba užsiim- tums, jei jūs kenčiate nuo dusulio arba au- gstos temperatūros, mūsų metodu pagul- bės jums greitai.

Mes specialiai norime paslūsti tiegas kurie turi be vidinės ligos, kur vėgėlio- formos išvėgėjančių gyduoti, esantys prirengimai, "patentuoti dujai" ir t. t. nesugalbė. Mes norime parodoti tie- gias yra sukurta ir išbandyta, kad nauji me- todu, jūs gyvenate, juos amžius arba užsiim- tums, jei jūs kenčiate nuo dusulio arba au- gstos temperatūros, mūsų metodu pagul- bės jums greitai.

Dykai išbandymas metodo kuri gali varuoti kiekvienas be jokio nesma- gumo arba sugalavimo laiko. Dykai išbandymas metodo kuri gali varuoti kiekvienas be jokio nesma- gumo arba sugalavimo laiko. Dykai išbandymas metodo kuri gali varuoti kiekvienas be jokio nesma- gumo arba sugalavimo laiko.

PETRO GRIGULOS

11 lapkričio, 1924 metų sukak-tuvams mirusio mano vyro Petro Grigulos. Pranešiu visiems pa-jistamiems ir giminėms, kad ne-galėdama užmiršti savo bran-gaus Petro maldin ir jausi-šandien pašvęsti jo atminimui.

Nulindusi moteris

Barbora Grigulienė.

Tu Negali Išvengti!

Kankinančių šaltųjų neuralgijų, skausmų ir degių reumatizmo. Nemažumų staugus peršalimo. Skandelių, traukiančių, padukima varančių skausmų, kumet, skauda-dantį, degia ausį ar skauda galvą, jei nepašalinai apie

F.A.D. Richter & Co.

104-114 4th Street

Brooklyn, N. Y.

TERPETINAS PRAŠALI-NA LUMBAGO.

Terpetinas prašalina skausmą GREITAI! Mokslas pasako, kaip jis greitai nuėina ir skaudama vietą. Ir tuojau pradeda prašalinti skausmą. Jūsų skausmas pranyks tuojau magi-šku būdu.

Naujas išradimas, Turpo, turi sa-viję visas misteriškas terpetino gy-dymo jėgas su kitomis geromis gy-duolėmis. Jis neuždegina, nepadaro puslių ir nenudauja. Jis neturi rieba-ty ir neįsiskaido. Prašalina slogas, iš-gydo skaudamą gerklę, whooping kosu-ly, tonsilitą, reumatinį skausmą, lumbago, pleurisy, katarą ir neuralgiją. Labai greitai veikia nuo galvos skaudėjimo, kojų nesmagumų, nusišū-tinimų, nusibrezimų ir suskirdimų.

Turpo turi tokią stiprią gydancią jėgą, jei ji vartosis iš viršaus, tai jis greitai įsigeria į kūną. Tik biskų pa-trynus krutinę arba gerklę, jos veikia taip greitai ir tikrai, kad jį tuojau pastebėsite terpetino garų ir kvėpa-vimas tuojau palengvės.

Turpo prašalina reumatinį skau-smą, lumbago, slogas, gydo skauda-mą gerklę, pleurisy, katarą ir neu-ralgiją. Neįtikėtai. Prašalint skausmą GREITAI su Turpo Terpetinu. Ointmentas, kuris turi savybę lėtas ceras gyduotis, Menthol ir Kampar. Nusiorkite Turpo šandien nuo jūsų apšaukoriaus, 3fc, ir 70c. slovakais.

ALPA Malt Extract

Mes datstome į visas pasaulio dalis

Alpa Malt Extract Co.

2428 W. 47 St.

Phone Lafayette 1104

FRANK P. WATEKAITS

Pirmos klasės laikrodžių, laikro-dėlių ir auksinių daiktų taisytojas. Taipgi mes užlaikome geriausio iš-lirbimo laikrodžių, laikrodžių, žiedus ir visokių auksinių daik-tus; ir parduodame juos už žemiau-sias kainas.

Tel. Roosevelt 1866

652 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Phone Lafayette 6147

LIETUVIŠKA APTIEKA

Antanina Zimmerman,

Savininkė

4254 Archer Ave.

kampas Albany Ave.

Specializujamas išpildyti recep-tų, žema kaina visokių lietuviškų gyduolių ir žolių. Visoki importuo-ti toilet setai ir parfumai iš Fran-cijos ir kitų šalių.

DR. HUMPHREYS

"55"

Greita pagalba nuo

INDIGESTION

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsa nuo 5-to pusl.)

tai jau ne su žvake nerasi ge-resnės. Ji, tarsi tik ir sutverta, kad tokias roles vaidinti. Ji ir buvo garsioji "profesorium", ką mokina moteris alpti, kada vyras neperka "gražios kepu-raitės. Gražu buvo žiūrėti, kaip motina su dukteria artistiškaai gyvena rolių. Jos buvo veda-moji rolė ir ji suvaidino artis-tiškai. Ši diena davė publikai pažinti ir suprasti abiejų p-lų Milerienų gabumus ir atsa-kantį prisirengimą. Dėdė Gri-galius, kuris puikiai ir gražiai uošvė apgalėjo, buvo p. J. Pa-barska. Tai buvo artistas, ku-ris gražia, malonia ir inteli-gentiška kalba publiką sužavė-jo. Tarnaitė — p. O. Damb-rauskiene buvo originalė ir gražiai vaidino. Sunki buvo rolių, bet ji gerai ją išpildė. Šis veiklas ir pagirtinai pui-kus artistų vaidinimas pasoti-no publiką. Butų geras daik-šas, kad vėl ji kada pakartoti su tais pačiais artistais. Kas matė šį vaidinimą, tas vėl eis o žiūrėti ir kitą kartą. P. Juš-kevičienė pateikė p-lai Mile-rienei, uošvei, už atsižymėji-mą gražų buketą.

Buvo ir šokiai, kurie tepe-ki vėlumoms. —Rep.

Rubišvių tarpe

Darbininkai be skirtumo re-ių, tautybų, partinių ir ki-okių pažvalgų kovoja ir pri-vaiko kovoti išvien už savo bu-voio pagerinimą. Asmeniniai skirtumai buvo ir bus, ir jie nepagerina ir nepablogina dar-bininkų padėties. Dirbtuvų lėba ir katalikai, ir protestan-tai, ir žydai, ir netikintieji; ir lietuviai, ir lenkai, ir italai; ir socialistai, ir tautininkai, ir nepartyviai. Gali visi jie nesu-akti ir ginčytis tikėjimu, par-tijai ir kitais klausimais, bet kada iškyla algos, darbo valan-ty, sanitarumo darbuviets ir kiti tikrai darbininkiški klaui-aimai, visi jaučiasi broliais, vi-i stoja į kovą išvien. Reikalų itokios brolybės ir vienybės, šis aiškiau mato darbo žmonės. Asmeninius skirtumus jie ati-leda į šalį ir vaduojasi bendru darbininkų klasės gerovės rincipu.

Gražų pavyzdį šitokio sutar-ino, rimto ir sveiko veikimo uoda nominacijos į Chicago's lietuvių lokalo Rubišvių uni-os viršininkus. Amalgamoti Rubišvių unijos lietuviškasis okolas per kelis pastaruosius netus buvo komunistų vir-išnių nuguose. Jie darbovos Maskvos labui išsijusę, rupi-rosi Rusijos našlaičių ir var-gių šelpimu ir net komitetai am buvo renkami, o Lietuvos našlaičiams ir varguoliams nē entu negelbėjo; nekomunisti-ų pažvalgų nariai net balso negalėdavo gauti susirinkimu-e; pastarieji neretai virsda-omunistikos partijos milit-ais. Skirtingų pažvalgų rub-išvių unijos lietuviškasis mekliaji įkūrėjo ir į mitingus veik-iekas pradėjo neiti. Komunis-ams šito tik ir reikia, nes ka-da tik saviškiai susirenka, vis-ka savaip galima pakreipti.

Pas rubišvių prasidėjo bruzdėjimas prieš komunistų liktaturą. Pernai mažai betru-ko, kad ji būtų buvusi palai-leta, šimet tas bruzdėjimas pa-sidarė da gyvensnis. Jo rezulta-te skaitome nominacijų rezul-tatus į unijos viršininkus se-kamiems metams:

Pirmaininkas K. Kairys.

LIETUVON—

užrašykite savo gim-i-nėms ir pažistamiems NAUJIENAS.— Lietu-vo's žmonės Ameriko's Naujienas labiausia mėgsta.

Rastininkas Kadsel, Iždininkas F. Lenkatas Maršalka X. Šarkus.

Pildomoji taryba:

A. Čepaitis, M. Gintar, A. Vilis, V. Pačauskas, K. Valnis, K. Rugis, F. Prusis.

Joint Board:

J. Bočinas, K. Kairys, J. Grigaitis, A. Čepaitis, F. Prusis, V. Pačauskas, A. Kadsel.

Biznio agentai:

A. Čepaitis, K. Kairys, J. Bočinas.

Kas pažįsta čia suminėtus kandidatus asmeniškai, tas ži-no, jog jų tarpe yra ir katali-ku, ir netikintų, ir tautininkų, ir socialistų, ir nepartyvių, bet visi jie yra rimti, taikūs su-broliais darbininkais žmonės, kurie irgi pažįsta darbininkų klasės reikalus ir brangina jos laimėjimus, kurie neskaldė, o vienija, ne kirsina, o derina darbininkus.

Žinoma, komunistai irgi no-minavo iš savo pusės kandida-tus, kuriuos jie bandys kaip nors prastumti. Todel yra svar-bu, kad kiekvienas lietuvis rubišvių unijaiščių cily penk-tadienį, gruodžio 12 d., į uni-jos susirinkimą į pagelbėtų pažadoti bolševikų diktaturą.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

PRANEŠIMŲ TAISYKLĖS

Meldžiame visų darbuotojų, drau-gių komitetų, rastininkų ir visu-tų, kurie duodate Naujienoms pranešimus išsiųsti, šias taisykles:

1. Nuo lapkričio 15 d. š. m. pranešimai dalinasi į dvi dalis: vie-na — pranešimai taplinami dykai, antra — pranešimai įpranšiami visu organizacijų draugijų, kuopų, klubų, chorų ir ratelių sekamais reikalais: kviečiant susirinkimus, repetitijas, komitetų susirinkimus; rengiant paskaitas, prakalbas, masinius susirinkimus ir apvaikščiojimus ir lokius susirinkimus, kurie nėra bizniško pobūdžio. Dykai pranešimai taplinami tik da kartu tuo pačiu reikalu.

2. Apmokami pranešimai tapli-na-mi visu organizacijų, draugijų, kuopų, klubų, chorų, ratelių, parapijų ir tikėjiminių sektų reika-lais, visokių bizniškų parengimų: balių, teatro, piknikų, koncertų, vakarėlių ir bažnytinų ar sekant-iškų apeigų (išskiriant liuterijai), ir visokie pranešimai galimi tai-pinti laikraščiu.

3. Už apmokamus pranešimus reikia mokėti 70 centų už colį ba-la dalį vienai dienai. Skaitlius die-nų ir colų neprubežuojamas.

4. Apie kreditą reikia tartis su Naujienų administracija.

5. Visi pranešimai norint patal-pinti į sekamos dienos laidą turi-but priduoti ne vėliau kaip iki de-vintos val. vakaro.

Cicero Lietuvių Liuosybės Nam-o Bendrovės dalininkų susirinkimas įvyks gruodžio 17 d., 1924, savait-tainė, esate kviečiami visi dalininkai atsilankyti kaip 7:30 vakare, nes bus rinkimas direktorių ant 1925 m. taip-gi įvyks kurie da norėsimi nusipir-šeri, tai prašomi pasiskubinti, nes po Naujų Metų šėrai bus brangesni, vie-toj \$25.00 bus \$40.00, nes taip yra nu-taria perelam šėrininkų pusmetnia-me susirinkime įvyks kurie da nē-sate atsiėmę šėrai tai prašomi atsi-imti atsiėmėdami rasytes. Kviečia-Direktorių Valdyba.

Amerikos Lietuvių Teatro Kurėjų Sąjungos valdybos posėdis įvyks gruodžio 11 d. 8 val. vak. Valdkaus Dramos Studijos salėje. Midos namo, pirmam aukšte, (kur yra buvęs salu-nas), 3142 So. Halsted St. Visi val-dybos nariai malonėkite atsilankyti, nes turim svarbių reikalų aptartimui.

Uamnuolių Orkestro reikalų. Kurie pa-mėt 6 gruodžio koncerto parduvi-nėti tiketus, malonėkite sugrąžinti J. Grušui arba tiems nuo kurių paėmėte, nes turim padaryti atskaitą.

Kon. rengimo Komitetas.

Bridgeporto Lietuviams žinotina. Visi norinti gauti "Naujienas" kas-dien anksti iš ryto savo namuose — apie tai malonėkite pranešti "Aušros" Knygynui, 3210 S. Halsted St. Tel. Boulevard 9663. Taipgi jei tamsta nori, kad apart "Naujienų" da gauti ir kitą laikraštį, praneš-kite irgi mums — mes aprūpin-sime bite Lietuviškais laikraščiais. Musų žmogus patyręs tame darbe, jis nuo 5-kių iš ryto pradeda ap-rūpinti savo kostumerius "Naujie-noms". —Aušros Knygynas.

PRANEŠIMAI

LSS. VIII Rajono Centrinio Ko-miteto narių susirinkimas įvyks ket-virtadienį, gruodžio 11 d., 1924. Naujienų name, 1739 So. Halsted St. Pradžia 8 val. vakare.

Visi komiteto nariai dalyvaukite, nes turim daug reikalų aptarti.

A. Vilis, LSS. VIII Raj. Sekr.

Roseland, Ill. — A. L. D. L. D. 72 kuopa rengia diskusijas temoj: Ar darbininkai gali laimėti kovą be poli-tinio veikimo? Įvyks pėtnyčio 12 d. gruodžio, 7 val. vak. "Aušros" 10900 So. Michigan Ave. (2nd fl.), įžanga veltū, visus kviečiamė atsi-lankyti. —Rengėjai.

L. S. J. Lygos lavinimos susirinki-mas įvyks penktadienį, gruodžio 12 d., 8 val. vak. Raymond Chapel svet, 816 W. 31 St. Po lavinimos bus ka-vos užkandžių ir įvairių žaismų. Vi-si lygčiai ir pašaliniai yra kviečia-mi dalyvauti. Apšviet. Komitetas.

Teatrališkas Klubas Lietuva šau-kia priešmetinį susirinkimą, ketverge, gruodžio 11, 1924, Davis Square Park svetainė, 8 val. vakare. Bus rinki-mas naujos valdybos.

—L. Paukšta, pirm.

Balto Dobilio Klubas bus susirinki-mas 4658 So. Marshall Ave. 12 d. December, pėtnyčio, 8 val. vakare.

—Administracija.

ASMENŲ ĮJESKOJIMAI

PAJIESKAU Juozo Gendvylio kal-po seniausio ir geriausio draugo, se-niausio gyveno Racine, Wis. vėliau per-sikėlio į Chicago, Ill. Tur but ir dabar Chicagoj randasi. Turu labai svarbi reikalą jam pranešti. Taipgi pajies-kaui Jono Kastanauko. Jis seniau gy-veno West Pullman, Ill.

Draugai atsišaukite. Turu daug naujienų dėl jūsų pranešti. Jei kas jaučia ar žino šias ypa-tas, malonėkite pranešti šiuo antrašu: A. Cypas, 478 E. 148 St. Cleveland, Ohio.

JIESKAU Jono F. Linges. Pir-miau gyveno Chicagoj, 5101 So. Her-mitage Ave. Dabar nežinau kur randasi. Turu svarbi reikalą su-jumis pasikalbėti, meliūti atsišaukti.

ANTANAS TRIJONIS,

1 lubos

3527 So. Union Ave., Chicago, Ill.

IVAIURS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ Jūsų stogų prakurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoj ir aplie-linkė. Įstaiga 34 metų senumo. Di-džiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai sandorai J. J. Dunne Roofing Co., 3411-15 Ogden Ave. Phone Lawndale 0114.

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 kambarių flatas karš-tu vandeniu šildomas gerame padėji-mae, \$65. Tame patalime namas, 4 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas \$50. Gražioji aplinkė. 6530 So. Robey St. Tel. Prospect 3926.

RENDON moderniški 5-kių kambarių flatai, pečiūmi šildo-mi, \$40 į mėnesį.

R. C. RUSSELL & CO. 1846 E. 63 St., Telephone Hydepark 2976

SIULYMAI KAMBARIU

RENDAI ruimas del vaikų \$7.00 į mėnesį, galima ir virtu-vė vartoti. Vietą gera gyvenimui. Kreipkitės:

819 West 34 Pl. 2 lubos užpakaly.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MUMS REIKIA MOTERŲ del pri-žiūrėjimo kitų moterų, turi but virš 35 metų amžiaus. Patyrimo nebei-kia. Darbas dalį ar visa laiką.

Mrs. Dydz Room 273 4554 Broadway

REIKIA MERGINŲ IR JAUNŲ MOTERŲ

prie abelmo ir lengvo dirbtuvės darbo. Nuolat darbas.

Atsišaukite

Olson Rag Co. 1512 W. Monroe St.

REIKIA patyrusių moterų prie skirstymo popierių atkarpų.

Atsišaukite:

Rocco Rizzo and Co. 612 West Taylor St. Tel. Monroe 3994

REIKIA merginų lengvam dar-bui pakavimui pop kornų, 28 centai į valandą.

2750 W. 85 St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA PIRMARANKIS duonkep-is prie duodos ir baltos duodos. Darbas ant visados. Užmokėsnį pagal sutar-imo.

Kreipkitės: 10754 Perry Ave. Tel. Pullman 5824

REIKIA vyrų virš 35 metų am-žiaus. Tai yra nepaprasta progą, kuris turėjo progos prižiūrėti kitus vyrus bile kur.

Atsišaukite asmeniškai arba rašy-ките: Mr. Milnick, Room 273 4554 Broadway.

TUOJAUS—

REIKIA vyrų iš jautienos mėsos kaulų išmėjų, darbas nuo štuokų.

Atsišaukite: Western Packing And Provision Co. 3830 So. Morgan St.

REIKIA patyrusių shearmentų i geležies atkarpų jarda.

A. Levine & Co. 1475 So. State St.

REIKIA vyrų pardavinėti da-lykus kuriuos galima parduoti i visas krautuves. Patyrimo ne-reikia, geras pelnas.

2442 Roosevelt Rd.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI Essex coach, sedan, Deluxe, 5 pasazierių, 2 mėnesiu senu-mo, gerame padėjime, \$675 arba pa-silymas. Išvažiūju į California. Savininkas.

424 N. Parkside Ave.

Apt. 203,

Tel. Austin 2042

RAKANDAI

PARDAVIMUI rakandai 5 kamba-rių, visus arba dalimis, šeimyna va-žiūoja į California.

Kreipkitės: Mrs. Weisberg, 2-nd Flat 3737 Douglas Blvd.

PARDAVIMUI dainingo ruimo ra-kandai ir gaminis pečius. Stalas ir 6 kėdės. Visi daiktai geri.

Gausite bargena

Kreipkitės:

3022 Union Avenue

1 lubos

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grojklis pianas su 50 rollu, \$123. Taipgi 3 paprasti pianai nuo \$50 iki \$123. 2 groj-kliai pianai labai pigiai. Atdara ne-dėlio.

Happ's Piano Moving & Storage Co

5130 S. Ashland Ave.

BUČERNĖ, GROČERNĖ PARDAVIMUI

arba mainysiu i automobilį ar lotą arba par-duosiu už pusę kainos.

2602 W. 23 Str.

Tel. Lafayette 6271

PARDAVIMUI

GROČERNĖ IR

BUČERNĖ

3600 So. Union Avenue

Tel. Yards 0297

PARDAVIMUI bučernė ir gročernė.

Geroj vietoj; biznis geras — cash.

Parduosiu pigiai. Pardavimo prie-žastį patirsite ant vietos.

Kreipkitės:

2136 So. Halsted Str.

GROČERNĖ —

PARDAVIMUI.

Geroj vietoj. Parduosiu už pasiuly-mą, nes butinai turiu parduoti.

Atsišaukite:

5766 So. Robey Str.

PARDAVIMUI bučernė ir gročernė.

Biznis išdirbtas. Renda \$45.00 į mėnesį su gyvenimo ruimais. Tur buti parduota greitai.

Kreipkitės tuojau.

1906 West 63-rd Street

PARSIDUODA Restoranas ir

Hotelis, su namu ir be namo.

Kampinis namas, rendos pėka \$200.00 į mėnesį. Kaina tik \$14,000.00.

2462 Blue Island Ave.

PARDAVIMUI GROČERNĖ

ir delikatesen, yra cash registri-s, vogos, 4 show kėsliai, ice baksi-s, su visu staku už \$600. Didelis bargena.

Kreipkitės:

908 W. 35-th Place

TURIU parduoti savo gražų, \$275 vertės Console Vietrolą, su radio arm-vartota tik 3 mėnesius, yra daug re-kordu, delmantinė adata, \$65.

2502 W. Devon St.

2nd fl.

Tel. Armitage 1981

PARDAVIMUI restorantas ir

lunch ruimais, lygas ilgai laikui, ge-ras transferinis kampas, nėra kom-peticijos, geras pasiulymas bus prii-mtas. Bargena greitam pirkėjui.

JOE CIGANEK

6853 So. State St.

PARDAVIMUI

PARDUOSIU gera player piano benčių, kabinetą ir roles, pigiai, del nebuvimo vietos kur laikyti.

Atsišaukite

4649 Calumet Ave.

arti 47th St.

Tel. Kenwood 2699

KAS NORI įgyti gražią ir pelni-ną barbernė yra geri 6 kambariai ir 3 metų lyas. Esu priverstas pigiai parduoti, ba turin išsikelti į kitą da-lį miesto.

Atsišaukite

1807 W. North Ave.

ir Wood St.

BRIGHTON PARKE